

پیوست

شماره: ۵۲۱/۳۵۹۷۹

تاریخ: ۱۳۹۴/۵/۲۵

پیوست:

دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۹۴، ۱۰، ۲۳۴۶
تاریخ ثبت: ۱۳۹۴/۵/۲۵
کد پرونده:
سامت ورود:

حضرت آیت الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به تشریفات (پروتکل) ریشه کنی تجارت غیرقانونی محصولات دخانی که به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود و در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۸ مجلس با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، به پیوست ارسال می گردد.

له
علی لاریجانی

لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به تشریفات (پروتکل) ریشه‌کنی تجارت غیرقانونی محصولات دخانی

ماده واحده- به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود به تشریفات (پروتکل) ریشه‌کنی تجارت غیرقانونی محصولات دخانی مشتمل بر چهل و هفت ماده (به شرح پیوست) ملحق گردد و اسناد الحاق را نزد امین اسناد تودیع نماید.

تبصره ۱- تعیین و تغییر دستگاه اجرایی طرف عضویت و مقام صلاحیتدار موضوع تشریفات (پروتکل) برعهده دولت است.

تبصره ۲- دستگاه اجرایی مزبور موظف است راهبردهای ملی، جامع و همه‌جانبه و در صورت لزوم پیش‌نویس لوایح و مقررات لازم را با هماهنگی سایر دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط برای تحقق اهداف تشریفات (پروتکل) تنظیم و آنها را برای تصویب به مراجع ذی‌ربط تقدیم نماید.

تبصره ۳- رعایت اصول یکصد و سی و نهم (۱۳۹) و هفتاد و هفتم (۷۷) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای هرگونه اصلاح تشریفات (پروتکل) یا پیوست‌های آن در اجرای مواد (۳۷)، (۳۸) و (۳۹) تشریفات (پروتکل)، الزامی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

تشریفات (پروتکل) ریشه‌کنی تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی

مقدمه

اعضای این تشریفات (پروتکل)،

با در نظر گرفتن اینکه در تاریخ ۲۱ می ۲۰۰۳ (۳۱ اردیبهشت ۱۳۸۲) گردهمایی پنجاه و ششم بهداشت جهانی کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات را به اتفاق آراء تصویب کرد که در تاریخ ۲۷ فوریه ۲۰۰۵ (۷ اسفند ۱۳۸۳) لازم‌الاجراء شد.

با تصدیق اینکه کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات یکی از پیمان‌های سازمان ملل متحد است که بسیار سریع مورد تصویب قرار گرفت و ابزاری اساسی برای دستیابی به اهداف سازمان بهداشت جهانی است.

با یادآوری مقدمه اساسنامه سازمان بهداشت جهانی، که اعلام می‌دارد برخورداری از بالاترین سطح قابل دسترسی از استاندارد سلامت حق بنیادین هر شخصی بدون توجه به نژاد، مذهب، باور سیاسی، یا شرایط اقتصادی و اجتماعی است.

با عزم به اولویت دادن به حق آنها در حفاظت از سلامت همگانی با ابراز نگرانی عمیق از تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی که به گسترش اپیدمی دخانی، که مشکلی جهانی با تبعاتی جدی برای سلامت همگانی است کمک می‌کند و نیازمند پاسخی مؤثر، همه‌جانبه، و مناسب در سطح بین‌الملل و محلی است.

همچنین با تصدیق اینکه تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی به اقدامات قیمت‌گذاری و مالیاتی که برای تقویت کنترل دخانیات طراحی شده‌اند آسیب می‌رساند و بدینوسیله در دسترس بودن و ارزان بودن فرآورده‌های دخانی را سبب می‌شود.

با ابراز نگرانی جدی از تأثیرات مخرب افزایش دسترسی و ارزانی فرآورده‌های دخانی که به صورت غیرقانونی تجارت می‌شوند بر سلامت و رفاه همگانی، به ویژه جوانان، تنگدستان و دیگر گروه‌های آسیب‌پذیر

با ابراز نگرانی عمیق از پیامدهای نامتناسب اقتصادی و اجتماعی ناشی از تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی بر کشورهای در حال توسعه و کشورهایی با اقتصاد در حال گذار

با آگاهی از نیاز به افزایش ظرفیت‌های علمی، فنی و سازمانی برای برنامه‌ریزی و اجرای اقدامات ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی به منظور ریشه‌کنی تمام شکل‌های تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی

با آگاهی از اینکه دستیابی به منابع و فناوری‌های مربوط از اهمیت زیادی برای ارتقای توانایی اعضای به‌ویژه کشورهای در حال توسعه یا کشورهایی با اقتصاد در حال گذار به منظور ریشه‌کنی تمام شکل‌های تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی برخوردار است.

همچنین با آگاهی از اینکه گرچه مناطق آزاد برای تسهیل تجارت قانونی برپا شده‌اند، این مناطق برای جهانی شدن تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی هم در رابطه با گذر (ترانزیت) غیرقانونی محصولات قاچاق شده و هم در ساخت فرآورده‌های دخانی غیرقانونی مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

با تصدیق اینکه تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی به اقتصاد اعضای آسیب می‌رساند و بر ثبات و امنیت آنها تأثیر مخرب دارد.

همچنین با آگاهی از اینکه تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی منابع مالی ایجاد می‌کند که برای اقدامات مجرمانه فراملی استفاده و باعث تداخل در تحقق اهداف دولتها می‌شود.

با تصدیق اینکه تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی به تحقق اهداف بهداشتی آسیب می‌زند و تنگنای بیشتری بر نظام‌های بهداشتی تحمیل می‌کند و باعث از دست دادن منابع مالی در اقتصاد اعضای می‌شود.

با توجه به بند (۳) ماده (۵) کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات که در آن اعضای بر تعریف و اجرای سیاست‌های همگانی بهداشتی در رابطه با کنترل دخانیات توافق کرده‌اند، اعضای اقداماتی را در پیش خواهند گرفت تا از این سیاست‌ها در برابر منافع تجاری و منافع تعریف‌شده دیگر صنعت دخانیات طبق قانون ملی حمایت شود.

با تأکید بر نیاز به حفظ هوشیاری در برابر هر کوششی از جانب صنعت دخانیات برای تضعیف یا از کار انداختن راهبردهای مقابله با تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی و نیاز به آگاه بودن از فعالیت‌های صنعت دخانیات که تأثیر منفی بر راهبردهای مقابله با تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی می‌گذارد.

با توجه به بند (۲) ماده (۶) کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات که اعضاء را به ممنوعیت یا محدودیت یا در صورت اقتضاء فروش و یا وارد کردن فرآورده‌های دخانی معاف از حقوق گمرکی و مالیات توسط مسافران بین‌المللی تشویق می‌کند.

همچنین با تصدیق اینکه توتون و تنباکو و فرآورده‌های دخانی در جریان تراباری (انتقال از یک وسیله حمل و نقلیه به وسیله دیگر) و گذر بین‌المللی، راهی را برای تجارت غیرقانونی می‌یابد.

با در نظر گرفتن اینکه اقدام مؤثر برای جلوگیری از تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی و مبارزه با آن نیازمند یک رویکرد بین‌المللی جامع و همکاری نزدیک در تمام زمینه‌های تجارت غیرقانونی، از جمله در صورت اقتضاء، تجارت غیرقانونی توتون و تنباکو و فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی است.

با یادآوری و تأکید بر اهمیت دیگر موافقتنامه‌های مربوط بین‌المللی نظیر کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه جرائم سازمان یافته فراملی، کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد، و کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با قاچاق مواد مخدر و داروهای روانگردان و نیز تعهدی که اعضای این کنوانسیون‌ها دارند تا در صورت اقتضاء مفاد مربوط این کنوانسیون‌ها در رابطه با تجارت غیرقانونی توتون و تنباکو و فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی اعمال کنند و نیز تشویق اعضائی که هنوز به این موافقتنامه‌ها ملحق نشده‌اند به در نظر گرفتن امکان الحاق به آنها

با تصدیق نیاز به ایجاد همکاری استوار بین دبیرخانه کنوانسیون چهارچوب کنوانسیون سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات و دفتر سازمان ملل متحد در مبارزه با مواد مخدر و جرائم، سازمان جهانی گمرک و حسب اقتضاء، دیگر نهادها

با یادآوری ماده (۱۵) کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات که در آن اعضا، علاوه بر دیگر موارد، تصدیق می‌کنند که ریشه‌کنی تمام اشکال تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی، از جمله قاچاق و تولید غیرقانونی، بخش اساسی کنترل دخانیات را تشکیل می‌دهد.

با در نظر گرفتن اینکه این تشریفات (پروتکل) به دنبال پرداختن به موضوعات مربوط به حقوق مالکیت معنوی نیست؛ و

با اعتقاد به این که تکمیل کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات با یک تشریفات (پروتکل) جامع به معنی ایجاد ابزاری قوی و مؤثر برای مقابله با تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی و پیامدهای ناگوار آن خواهد بود.

بدینوسیله به شرح زیر توافق می‌کنند:

بخش اول - مقدمه

ماده ۱

کاربرد اصطلاحات

۱- «واسطه‌گری» یعنی عامل دیگران بودن در انجام مذاکرات قراردادهای خریدها، یا فروشها در برابر دریافت مزد یا کارمزد

۲- «سیگار» یعنی یک مقدار از توتون ریزشده که کاغذ سیگار دور آن پیچیده شده به منظور سیگار کشیدن. این تعریف برخی تولیدات منطقه‌ای نظیر بیدیس، انگ هون، یا دیگر محصولات مشابه که ممکن است در کاغذ یا برگ

پیچیده بشود را شامل نمی‌شود. از نظر ماده (۸)، «سیگار» همچنین شامل توتون خیلی ریز «دست پیچ» به منظور سیگار کشیدن نیز می‌شود.

۳- «مصادره» که در صورت قابل اعمال بودن شامل غرامت نیز می‌شود، به معنی محرومیت دائم نسبت به مال به دستور دادگاه یا مقام صلاحیتدار می‌باشد.

۴- «تحويل کنترل شده» به معنای روش اجازه عبور، گذشتن از طریق، یا ورود محموله غیرقانونی یا مظنون، به داخل قلمرو یک یا چند عضو، با علم و آگاهی و تحت نظارت مقامهای صلاحیتدار آنها، به منظور رسیدگی به جرم و شناسایی عوامل دست‌اندرکار ارتکاب جرم می‌باشد.

۵- «منطقه آزاد» یعنی قسمتی از قلمرو یک عضو که هر کالای عرضه شده در آن تا جایی که به حقوق گمرکی و مالیات مربوط می‌شود، به‌طور کلی چنین تلقی می‌گردد که در خارج از قلمروی گمرکی قرار دارد.

۶- «تجارت غیرقانونی» یعنی هر رویه یا اقدامی که توسط قانون منع گردیده است و در ارتباط با تولید، حمل، دریافت، تملک، توزیع، فروش یا خرید از جمله هر رویه یا اقدام تسهیل کننده فعالیت مذکور باشد.

۷- «مجوز» یعنی جوازی که پیرو تسلیم درخواست یا دیگر مدارک به مقام صلاحیتدار، توسط وی صادر می‌گردد.

۸-

الف- «تجهیزات تولیدی» یعنی ماشین‌آلاتی که به منظور تولید فرآورده‌های دختانی طراحی شده‌اند یا تغییر پیدا کرده‌اند و جزء لاینفک فرآیند تولید می‌باشند.^۱

ب- «هر قسمت از آن» در مفهوم تجهیزات تولیدی یعنی هر قسمت مجزا که نقش یگانه‌ای در تجهیزات تولیدی دارد و برای تولید فرآورده‌های دختانی به‌کار برده می‌شود.

۱- اعضاء در صورت اقتضاء می‌توانند در صورت قابل اعمال بودن این منظور اشاره به سامانه (سیستم) هماهنگ شده توصیف و کدگذاری کالا مصوب سازمان گمرک جهانی را در نظر بگیرند.

۹- «عضو» یعنی هر عضو این تشریفات (پروتکل) مگر این که اقتضای متن به گونه دیگری ایجاب کند.

۱۰- «داده‌های شخصی» یعنی هر نوع اطلاعاتی مربوط به یک شخصی شناخته شده یا قابل شناسایی

۱۱- «سازمان همگرایی اقتصادی منطقه‌ای» یعنی سازمان تشکیل شده از چندین کشور مستقل که کشورهای عضو آن صلاحیت خود را درباره‌ی رشته‌ای از مسائل از جمله اختیار تصمیم‌گیری‌های تعهدآور برای کشورهای عضو آن در خصوص موضوعات یاد شده را به آن واگذار کرده‌اند.^۲

۱۲- «زنجیره عرضه» در برگیرنده تولید فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی، واردات و صادرات فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی است و گاهی بنا به مورد، یک عضو می‌تواند آن را به یک یا چند مورد زیر تعمیم دهد:
الف- خرده‌فروش فرآورده‌های دخانی

ب- کاشت تنباکو، جز در موارد کشاورزان، مزرعه‌داران و تولیدکنندگان خرد سستی

پ- حمل و نقل مقادیر تجاری فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی؛ و
ت- عمده‌فروشی، واسطه‌گری، انبارداری یا توزیع توتون و فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی

۱۳- «فرآورده‌های دخانی» یعنی فرآورده‌هایی که کلاً یا بخشی از مواد خام سازنده آن برگ تنباکو به منظور سیگار کشیدن، مکیدن، جویدن، یا انفیه‌کشی باشد.

۱۴- «ردگیری و ردیابی» یعنی نظارت نظام‌مند و بازسازی مسیر جابه‌جایی اشیاء در طول زنجیره عرضه، آنچنان‌که در ماده (۸) آمده است، توسط مقامهای صلاحیت‌دار یا هر شخص دیگری که از طرف آنها اقدام می‌نماید.

۲- در صورت اقتضاء، ملی یا بومی به طور یکسان به سازمان‌های همگرایی اقتصادی منطقه‌ای اشاره خواهد داشت.

ماده ۲

رابطه بین این تشریفات (پروتکل) و دیگر موافقتنامه‌ها و اسناد حقوقی

۱- مفاد کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات که در مورد تشریفات (پروتکل) های آن اعمال می‌شود، در مورد این تشریفات (پروتکل) اعمال خواهد شد.

۲- اعضائی که موافقتنامه‌های اشاره شده در ماده (۲) کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات را منعقد کرده‌اند، چنین موافقتنامه‌هایی را از طریق دبیرخانه کنوانسیون به آگاهی اجلاس اعضاء خواهند رساند.

۳- هیچ‌یک از مفاد این تشریفات (پروتکل)، حقوق و تعهدات هر عضوی به موجب هر کنوانسیون بین‌المللی دیگر، معاهده یا موافقتنامه بین‌المللی لازم‌الاجراء برای آن عضو که ممکن است در موفقیت ریشه‌کنی تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی مؤثرتر باشد را تحت تأثیر قرار نمی‌دهد.

۴- هیچ‌یک از مفاد این تشریفات (پروتکل)، دیگر حقوق، تعهدات و مسؤولیت‌های اعضاء به موجب حقوق بین‌الملل، از جمله کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه جرائم سازمان‌یافته فراملی را تحت تأثیر قرار نمی‌دهد.

ماده ۳

هدف

هدف این تشریفات (پروتکل) ریشه‌کنی تمام اشکال تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی طبق شرایط ماده (۱۵) کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات است.

بخش دوم - تعهدات عمومی

ماده ۴

تعهدات عمومی

۱- افزون بر مقرارت ماده (۵) کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات، اعضاء باید:

الف- اقدامات مؤثری جهت کنترل یا تنظیم زنجیره عرضه کالاهای مشمول این تشریفات (پروتکل) را تصویب و اجراء کنند تا باعث پیشگیری، ممانعت، کشف، تحقیق، و تعقیب تجارت غیرقانونی چنین کالایی گردد و برای محقق شدن این هدف با یکدیگر همکاری کنند.

ب- هر اقدام ضروری که طبق قوانین ملی لازم است را اتخاذ کنند تا تأثیرگذاری مقامها و دستگاههای صلاحیتدار، از جمله گمرک و پلیس که نقشی در پیشگیری، بازدارندگی، کشف، تحقیق، و تعقیب و ریشه کنی تمام اشکال تجارت غیرقانونی کالاهای مشمول این تشریفات (پروتکل) را دارند افزایش یابد.

پ- اقدامات مؤثری را برای تسهیل یا دریافت کمکهای فنی و حمایت‌های مالی، ایجاد ظرفیت و همکاری‌های بین‌المللی برای محقق کردن نیل به اهداف این تشریفات (پروتکل) اتخاذ نمایند و اطمینان حاصل کنند که دسترسی به اطلاعات و امکان مبادله امن آن به موجب این تشریفات (پروتکل) برای مقامهای صلاحیتدار ممکن باشد.

ت- طبق نظامهای اداری و حقوق داخلی مربوط خود همکاری نزدیک را با یکدیگر داشته باشند تا کارایی اجرای قانون برای مقابله با اعمال غیرقانونی از جمله اعمال مجرمانه احراز شده طبق ماده (۱۴) این تشریفات (پروتکل) افزایش یابد.

ث- در صورت انقضاء با سازمان‌های مربوطه منطقه‌ای، بین‌المللی و بین دولتی در مبادله امن اطلاعات^۳ مشمول این تشریفات (پروتکل) همکاری و مکاتبه نمایند تا اجرای مؤثر این تشریفات (پروتکل) را ترغیب نمایند.

ج- در حدود امکانات و توانایی‌های خود، جهت فراهم کردن امکانات مالی برای اجرای مؤثر این پروتکل از طریق سازوکارهای بودجه‌ای دوجانبه و چندجانبه همکاری کنند.

۲- اعضاء در اجرای تعهدات خود به موجب این تشریفات (پروتکل)، باید از بیشترین درجه شفافیت ممکن در رابطه هر نوع تعاملی که ممکن است با صنعت دخانیات داشته باشند اطمینان حاصل کنند.

ماده ۵

حفاظت از داده‌های شخصی

اعضاء باید هنگام اجرای این تشریفات (پروتکل) با در نظر گرفتن استانداردهای بین‌المللی درباره حفاظت از داده‌های شخصی، از داده‌های شخصی اشخاص صرفنظر از ملیت یا محل سکونت آنها طبق قوانین ملی حفاظت کنند.

بخش سوم- کنترل زنجیره عرضه

ماده ۶

مجوز، تأییدیه مشابه یا نظام کنترل

۱- برای تحقق اهداف کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات و به منظور ریشه‌کنی تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی، هر عضو باید از طریق مقام صلاحیتدار و طبق قوانین ملی، انجام هر یک از فعالیت‌های زیر را توسط هر شخص حقیقی یا حقوقی به جز اشخاص دارای مجوز یا تأییدیه مشابه (که از این پس به آن «مجوز» گفته می‌شود) یا داخل نظام کنترل، ممنوع کند:

^۳ - مبادله امن اطلاعات بین دو عضو اجازه رهگیری و دستکاری (جعل) را نمی‌دهد. به عبارت دیگر، هیچ شخص ثالثی نمی‌تواند اطلاعات مبادله شده بین دو عضو را بخواند یا تغییر دهد.

الف- تولید فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولید؛ و
ب- واردات یا صادرات فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولید
۲- زمانی که فعالیت‌های زیر طبق قوانین ملی ممنوع نباشد، هر عضو خواهد
کوشید تا برای این فعالیت‌ها، تا حدی که مناسب تشخیص داده می‌شود، برای
هر شخص حقیقی یا حقوقی دست‌اندرکار مجوز صادر کند:

الف- خرده فروشی فرآورده‌های دخانی
ب- کاشت تنباکو، به‌جز کشاورزان، مزرعه‌داران و تولید کنندگان خرد سستی
پ- نقل و انتقال مقادیر تجاری فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولید؛ و
ت- عمده‌فروشی، واسطه‌گری، انبارداری یا توزیع توتون و فرآورده‌های
دخانی یا تجهیزات تولیدی

۳- از نظر حصول اطمینان از نظام مؤثری برای صدور مجوز، هر عضو باید:
الف- مقام یا مقام‌های صلاحیتداری را برای صدور، تمدید، تعلیق، ابطال و
یا لغو مجوز با رعایت مفاد این تشریفات (پروتکل) و طبق قوانین ملی خود
تعیین یا مستقر کند تا فعالیت‌های مشخص شده در بند (۱) انجام شود.
ب- مقرر کند که هر درخواست مجوز، تمام اطلاعات لازم درباره متقاضی
را دارا باشد. این اطلاعات، در جایی که قابل اعمال باشد شامل موارد زیر
باشد:

(۱) اگر متقاضی شخصی حقیقی باشد، اطلاعاتی که مربوط به هویت
اوست، از جمله نام کامل، نام تجاری، شماره ثبت کسب و کار (در صورت
وجود)، شماره ثبت مالیاتی قابل اعمال (در صورت وجود) و هر نوع اطلاعاتی
که تعیین هویت وی را ممکن کند.

(۲) اگر متقاضی شخصی حقوقی باشد، اطلاعات مربوط به هویت وی از
جمله اسم کامل قانونی، اسم تجاری، شماره ثبت کسب و کار، تاریخ و محل
تأسیس، مقر و محل اصلی کسب و کار، شماره ثبت مالیاتی قابل اعمال،
نسخه‌هایی از اسناد تأسیس شرکت یا اسنادی معادل، مؤسسات وابسته به آن نام
مدیران و تمام نمایندگان حقوقی آن، از جمله هر اطلاعات دیگری که تعیین
هویت را ممکن می‌کند.

(۳) محل دقیق کسب و کار واحد(های) تولیدی، محل انبار و ظرفیت تولیدی کسب و کار تحت مدیریت متقاضی

(۴) جزئیات فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی تحت پوشش درخواست مانند تشریح محصول، نام، علامت تجاری ثبت شده(در صورت وجود)، طرح، نام بازرگانی (برند)، مدل یا شماره تولید و سریال تجهیزات تولیدی

(۵) شرح محل نصب و استفاده تجهیزات تولیدی

(۶) مدرک یا اظهاریه‌ای در رابطه با هرگونه سوابق کیفی

(۷) مشخص کردن کامل حسابهای بانکی که قرار است برای تبادلات مربوط استفاده شود به همراه دیگر جزئیات مربوط به پرداخت‌ها؛ و

(۸) شرح استفاده مدنظر و بازارهای مدنظر برای فروش فرآورده‌های دخانی، با توجه ویژه به اینکه میزان تولید یا عرضه فرآورده‌های دخانی با میزان معقولی از پیش‌بینی تقاضا متناسب باشد.

پ- بر وجوه پرداختی برای صدور مجوز نظارت کند و چنانچه قابل اعمال باشد، آنها را جمع‌آوری نماید و امکان استفاده این وجوه را در اداره مؤثر و اجرایی نظام صدور مجوز یا برای بهداشت همگانی یا هر نوع فعالیت مربوط دیگری طبق قانون ملی در نظر بگیرد.

ت- اقدامات مناسبی را جهت پیش‌گیری، کشف، و تحقیق پیرامون هر نوع عمل خلاف رویه یا متقلبانه در جریان کار نظام صدور مجوز اتخاذ نماید.

ث- اقداماتی نظیر بازنگری دوره‌ای، تمدید، بازرسی یا بررسی مجوزها را در موارد مقتضی بر عهده بگیرد.

ج- در صورت اقتضاء، چهارچوب زمانی را برای انقضای مجوزها و در نتیجه درخواست مجدد یا به‌روز کردن اطلاعات درخواست‌ها تعیین نماید.

چ- هر شخص حقیقی یا حقوقی دارای مجوز را ملزم کند تا هرگونه تغییر نشانی کسب و کار یا هر نوع تغییر مهم دیگری در اطلاعات مربوط به فعالیت‌های شامل مجوز را پیشاپیش به آگاهی مقام صلاحیتدار برساند.

ح- هر شخص حقیقی یا حقوقی دارای مجوز را ملزم کند تا هر گونه اکتساب یا واگذاری تجهیزات تولیدی را جهت اتخاذ اقدام مقتضی به آگاهی مقام صلاحیتدار برساند؛ و

خ- اطمینان حاصل نماید که تخریب هرگونه تجهیزات تولیدی مزبور یا هر قسمت از آن تحت نظارت مقام صلاحیتدار انجام می شود.

۴- هر عضو باید اطمینان حاصل کند که هیچ مجوزی نباید بدون دریافت اطلاعات مربوط مندرج در بند(۳) از دارنده جواز یا بدون تأیید قبلی مقام صلاحیتدار واگذار و یا منتقل بشود.

۵- پنج سال پس از لازم الاجراء شدن این تشریفات(پروتکل)، اجلاس اعضاء در نشست بعدی خود درصدد انجام تحقیقات مبتنی بر شواهد خواهد بود تا دریابد که آیا ورودی کلیدی وجود دارد که برای تولید فرآورده های دخانی، اساسی باشد، و اینکه آیا این ورودی ها قابل شناسایی هستند و می توان آنها را مشمول سازوکار کنترلی مؤثری نمود. اجلاس اعضاء بر پایه چنین تحقیقی اقدامات مقتضی را بررسی خواهد کرد.

ماده ۷

هوشیاری و مراقبت

۱- هر عضو طبق قوانین ملی خود و اهداف کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات از تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی دست اندرکار زنجیره عرضه توتون، فرآورده های دخانی و تجهیزات تولیدی خواهد خواست:

الف- پیش از آغاز و در جریان ارتباط کسب و کار، هوشیاری و مراقبت را به کار ببرند.

ب- بر جریان فروش به مشتریان خود نظارت کنند تا مطمئن شوند که مقادیر با میزان تقاضا برای چنان محصولاتتی در بازار فروش یا استفاده مورد نظر یا استفاده، متناسب است؛ و

پ- هرگونه شواهدی مبنی بر اینکه مشتری در جریان فعالیت های خلاف تعهدات خود ناشی از این تشریفات(پروتکل) عمل می کند را به مقامهای صلاحیتدار گزارش کنند.

۲- هوشیاری به موجب بند(۱)، در موارد مقتضی، در عین سازگاری با قوانین ملی و اهداف کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات، از جمله شامل الزامات مورد نیاز برای شناسایی مشتری، مانند درخواست و بروزرسانی اطلاعات مربوط به موارد زیر می شود:

الف- احراز اینکه آیا شخص حقیقی یا حقوقی، مجوزی طبق ماده(۶) دارد یا ندارد.

ب- هنگامی که مشتری یک شخص حقیقی است، اطلاعات مربوط به هویت او از جمله نام کامل او، نام تجاری، شماره ثبت کسب و کار(در صورت وجود)، شماره ثبت مالیاتی قابل اعمال (در صورت وجود) و تأیید شناسایی رسمی او

پ- هنگامی که مشتری شخص حقوقی است، اطلاعات مربوط به هویت او، از جمله نام کامل، نام تجاری، شماره ثبت کسب و کار، تاریخ و محل تأسیس، مقر و محل اصلی انجام کسب و کار، شماره ثبت مالیاتی قابل اعمال، نسخه‌هایی از اسناد تأسیس یا اسنادی معادل، مؤسسات وابسته، به آن نام مدیران و تمام نمایندگان حقوقی تعیین شده آن از جمله نام نمایندگان و نیز تأیید هویت رسمی آنها

ت- شرح استفاده و بازاری که برای فروش توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی مد نظر است؛ و

ث- شرح مکانی که تجهیزات تولیدی در آنجا نصب و استفاده خواهند شد.

۳- هوشیاری به موجب بند(۱) ممکن است شامل الزاماتی برای تشخیص هویت مشتری، مانند کسب و بروزرسانی اطلاعات مربوط به موارد زیر شود:

الف- سند یا اظهارنامه درباره هرگونه سوابق کیفری؛ و

ب- شناسایی حسابهای بانکی که قرار است در معاملات مورد استفاده قرار بگیرد.

۴- هر عضو بر اساس اطلاعات گزارش شده در جزء(پ) بند(۱) تمام اقدامات لازم را اتخاذ خواهد کرد تا از رعایت تعهدات ناشی از این تشریفات(پروتکل) اطمینان حاصل کند که این موضوع می‌تواند شامل تعیین

یک مشتری در داخل حوزه صلاحیت آن عضو به عنوان مشتری مسدود شده به گونه تعریف گردیده طبق قانون داخلی باشد.

ماده ۸

ردگیری و ردیابی

۱- به منظور تأمین امنیت بیشتر زنجیره عرضه و کمک به انجام تحقیق و تفحص در تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی، اعضاء موافقت می‌نمایند که ظرف پنج سال پس از لازم‌الاجراء شدن این تشریفات (پروتکل) نظام ردگیری و ردیابی جهانی مشتمل بر سامانه‌های ردگیری و ردیابی ملی و یا منطقه‌ای و نیز یک کانون اشتراک‌گذاری جهانی اطلاعات را ایجاد کنند که در دبیرخانه کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات مستقر و در دسترس تمام اعضاء خواهد بود تا آنها را قادر به استعلام و دریافت اطلاعات مربوط نماید.

۲- هر عضو طبق این ماده، با در نظر گرفتن بهترین رویه ممکن و نیازهای ویژه ملی یا منطقه‌ای خود، سامانه نظام ردگیری و ردیابی تحت کنترل خود را برای تمامی فرآورده‌های دخانی که در داخل قلمروی آن تولید شده یا به آن وارد می‌شود، ایجاد خواهد کرد.

۳- به منظور ایجاد امکان ردگیری و ردیابی مؤثر، هر عضو مقرر خواهد کرد علائم شناسایی منحصر به فرد ایمن و غیرقابل جابه‌جایی (که از این پس علائم شناسایی منحصر به فرد نامیده می‌شود) مانند کد یا مهر، به کلیه واحدهای بسته‌بندی یا پاکت‌ها و بسته‌بندی‌های بیرونی سیگارها ظرف پنج سال و در مورد دیگر فرآورده‌های دخانی ظرف ده سال پس از لازم‌الاجراء شدن این تشریفات (پروتکل) برای آن عضو، چسبانده شود یا بخشی از آن را تشکیل دهد.

۴-

(۱) هر عضو از نظر بند (۳)، به عنوان بخشی از نظام ردگیری و ردیابی جهانی، مقرر خواهد کرد اطلاعات زیر به‌طور مستقیم و چه از طریق ارتباط (لینک) در دسترس قرار گیرد تا بدینوسیله به اعضاء در تعیین مبدأ

فرآورده‌های دخانی، نقطه تغییر مسیر (حسب اقتضاء)، یا نظارت و کنترل بر جابه‌جایی فرآورده‌های دخانی و وضعیت قانونی آنها کمک شود:

الف) تاریخ و محل تولید

ب) تسهیلات تولید

پ) ماشین‌ها و دستگاه‌های به‌کار رفته در تولید فرآورده‌های دخانی

ت) نوبت کاری یا زمان تولید

ث) نام، فاکتور، شماره سفارش و سوابق پرداخت‌های اولین مشتری که به تولید کننده وابستگی ندارد.

ج) بازار خرده‌فروشی مورد نظر

چ) شرح محصول

ح) هرگونه انبارداری و حمل و نقل

خ) هویت خریداران شناخته شده بعدی؛ و

د) مسیر مورد نظر برای حمل، تاریخ حمل، مقصد، مبدأ و گیرنده

(۲) اطلاعات موضوع ردیف‌های (الف)، (ب) و (ج) و در صورت موجود بودن، (ج) بخشی از علائم شناسایی منحصر به فرد را تشکیل خواهد داد.

(۳) هرگاه اطلاعات جزء (ج) هنگام علامت‌گذاری موجود نباشد، اعضاء طبق جزء (الف) بند (۲) ماده (۱۵) کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات درج اطلاعات مزبور را مقرر خواهند کرد.

۵- هر عضو مقرر خواهد کرد که براساس چهارچوب زمانی مشخص شده در این ماده، اطلاعات ذکر شده در بند (۴) در هنگام تولید یا در هنگام ارسال اولین محموله توسط هر تولیدکننده یا هنگام ورود به قلمرو آن، ثبت شود.

۶- هر عضو باید اطمینان حاصل کند که اطلاعات ثبت شده به موجب بند (۵) از طریق ارتباط (لینک) با علائم شناسایی منحصر به فرد مقرر به موجب بندهای (۳) و (۴) برای آن عضو قابل دسترس باشد.

۷- هر عضو باید اطمینان حاصل کند که اطلاعات ثبت شده بر اساس بند (۵) و نیز علامات منحصر به فرد شناسایی که حاوی اطلاعات قابل دسترسی بر اساس بند (۶) است در قالبی که از سوی عضو و مقام‌های صلاحیتدار آن ایجاد یا تجویز شده است درج خواهد شد.

۸- هر عضو باید اطمینان حاصل کند که اطلاعات ثبت شده بر اساس بند (۵)، حسب درخواست و با رعایت بند (۹) و از طریق یک ارتباط استاندارد و امن الکترونیکی با مرکز ملی و یا منطقه‌ای در دسترس کانون اشتراک‌گذاری جهانی اطلاعات قرار خواهد گرفت. کانون اشتراک‌گذاری جهانی اطلاعات باید فهرستی از مقامهای صلاحیتدار اعضاء را تهیه کند و آن را در اختیار تمام اعضاء قرار دهد.

۹- هر عضو یا مقام صلاحیتدار باید:

الف- پس از استعلام از کانون اشتراک‌گذاری جهانی اطلاعات، به موقع به اطلاعات مندرج در بند (۴) دسترسی داشته باشد.

ب- تنها زمانی که چنین اطلاعاتی جهت تحقیق یا کشف تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی ضروری است چنین درخواستی را مطرح کند.

پ- بدون عذر موجه از اشتراک‌گذاری اطلاعات خودداری نکند.

ت- طبق قانون ملی خود، به درخواست‌های درباره اطلاعات مربوط بند (۴) پاسخ دهد.

ث- طبق توافق متقابل اطلاعات رد و بدل شده را محرمانه نگه دارد و از آن حفاظت کند.

۱۰- هر عضو خواستار توسعه و گسترش بیشتر حیطه سامانه ردیابی و ردگیری قابل اعمال تا حدی خواهد شد که تمام عوارض، مالیات‌های مربوط، و در صورت اقتضاء، سایر تعهدات در محل تولید، ورود به کشور، یا ترخیص از گمرک یا کنترل مالیات غیر مستقیم پرداخت شده باشد.

۱۱- اعضاء در امر اشتراک‌گذاری و گسترش بهترین رویه‌های برای سامانه‌های ردیابی و ردگیری با دیگر اعضاء و همچنین سازمان‌های صلاحیتدار بین‌المللی، طبق توافق متقابل از جمله، در موارد زیر همکاری خواهند کرد:

الف- تسهیل توسعه، انتقال و اکتساب فناوری ردیابی و ردگیری بهبودیافته از جمله دانش، مهارت، ظرفیت و تخصص

ب- حمایت از برنامه‌های آموزشی و ظرفیت‌سازی برای اعضایی که اعلام نیاز می‌کنند؛ و

پ- توسعه بیشتر فناوری جهت نشانه گذاری و خوانش (اسکن) بسته‌ها و بسته‌بندی‌های فرآورده‌های دخانی به منظور در دسترس قرار دادن اطلاعات مندرج بند (۴)

۱۲- تعهدات محول شده به یک عضو نباید توسط صنعت دخانیات اجراء یا به آن محول شود.

۱۳- هر عضو باید اطمینان حاصل کند که مقامهای صلاحیتدار دست‌اندرکار رژیم ردیابی و ردگیری تنها به میزانی که برای اجرای این ماده ضروری است با صنعت دخانیات و کسانی که منافع صنعت دخانیات را نمایندگی می‌کنند تعامل داشته باشند.

۱۴- هر عضو می‌تواند از صنعت دخانیات بخواهد که هزینه‌های مربوط به تعهدات آن عضو به موجب این ماده را تأمین کند.

ماده ۹

حفظ سوابق

۱- در صورت اقتضاء، هر عضو از تمام اشخاص حقیقی و حقوقی دخیل در زنجیره عرضه تنباکو، فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی خواهد خواست که سوابق کامل و دقیق تمام معاملات مربوط را حفظ کنند. چنین سوابقی باید امکان پاسخگویی کامل درباره مواد استفاده شده در تولید فرآورده‌های دخانی را فراهم کند.

۲- هر عضو در صورت اقتضاء مقرر خواهد کرد که اشخاص مجاز طبق ماده (۶) اطلاعات زیر را در صورت درخواست به مقامهای صلاحیتدار ارائه کنند:

الف- اطلاعات عمومی مربوط به حجم بازار، محصولات پر درخواست، پیش‌بینی‌ها و دیگر اطلاعات مربوط؛ و

ب- مقدار فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی که در زمان ارائه درخواست در مالکیت یا در امانت یا تحت کنترل دارنده مجوز، در انبارهای گمرکی و مالیاتی تحت رژیم گذر یا تراباری یا تعلیق گمرکی قرار دارد.

۳- در ارتباط با فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی فروخته شده یا ساخته شده در قلمرو یک عضو برای صادرات، یا مشمول جابه‌جایی تعلیق گمرکی در

گذر یا تراباری در قلمرو آن عضو، در صورت اقتضاء هر عضو مقرر خواهد کرد که دارنده مجوز طبق ماده (۶)، بنابه درخواست، اطلاعات زیر را به مقامهای صلاحیتدار در کشور مبدأ (به صورت الکترونیکی، جایی که زیرساختها وجود داشته باشد) در زمان خارج شدن از کنترل آنها در اختیار قرار دهد:

الف- تاریخ حمل از آخرین محلی که محصولات به صورت فیزیکی کنترل شده‌اند.

ب- جزئیات مربوط به فرآورده‌های ارسالی (از جمله نام تجاری، مقدار، انبار)

پ- مسیر و مقصد مورد نظر برای حمل و نقل

ت- هویت شخص (اشخاص) حقیقی یا حقوقی گیرنده فرآورده‌ها

ث- روش حمل از جمله هویت حمل کننده

ج- تاریخ احتمالی رسیدن محموله به مقصد مورد نظر؛ و

چ- بازار خرده فروشی یا استفاده مورد نظر

۴- در صورت امکان، هر عضو باید مقرر کند خرده‌فروشان و توتون‌کاران، به جز توتون‌کاران سنتی که فعالیت آنها جنبه تجاری ندارد، بخواهد که سوابق دقیق و کامل تمام معاملات مربوطی که انجام داده‌اند را طبق قوانین ملی نگاه دارند.

۵- از نظر اجرای بند (۱)، هر عضو اقدامات مؤثر قانونی، اجرائی، اداری یا سایر اقداماتی را اتخاذ خواهد کرد تا مقرر نماید تا تمامی سوابق:

الف- برای دست‌کم چهار سال حفظ می‌شوند.

ب- در دسترس مقامهای صلاحیتدار قرار می‌گیرند؛ و

پ- به شکلی حفظ می‌شوند که مقامهای صلاحیتدار مقرر کرده‌اند.

۶- هر عضو با رعایت قوانین ملی و در صورت اقتضاء سامانه‌ای را برای اشتراک‌گذاری جزئیات موجود در تمامی سوابق نگهداری شده طبق این ماده با دیگر اعضاء ایجاد خواهد کرد.

۷- اعضاء خواهند کوشيد جهت اشتراك گذارى تدريجى و توسعه نظام هاى بهبود يافته حفظ سوابق با يكديگر و سازمان هاى صلاحيتدار بين المللى همكارى كنند.

ماده ۱۰

اقدامات امنيتى و پيشگيرانه

۱- هر عضو در صورت اقتضاء و طبق قوانين ملى خود و اهداف کنوانسيون چهارچوب سازمان بهداشت جهانى در مورد کنترل دخانيات مقرر خواهد کرد تمام اشخاص حقيقى و حقوقى مشمول ماده (۶) اقدامات ضرورى براى پيشگيرى از انحراف فرآورده هاى دخانى به مسيرهاى تجارت غيرقانونى از جمله موارد زير را اتخاذ كنند:

الف- گزارش دادن موارد زير به مقامهاى صلاحيتدار:

(۱) انتقال مرزى پول نقد به مقدارى كه قوانين ملى تعيين مى كند يا پرداخت هاى مرزى به صورت پايپاى؛ و
(۲) تمام «معاملات مشکوك»؛ و

ب- عرضه فرآورده هاى دخانى يا تجهيزات توليدى تنها به مقدارى كه متناسب با تقاضاى چنين فرآورده هاى در بازار مورد نظر خرده فروشى يا استفاده باشد.

۲- هر عضو در صورت اقتضاء و طبق قوانين ملى خود و اهداف کنوانسيون چهارچوب سازمان بهداشت جهانى در مورد کنترل دخانيات مقرر خواهد کرد كه پرداخت هاى معاملات انجام شده توسط اشخاص حقيقى يا حقوقى مشمول ماده (۶) تنها با همان واحد پولى و همان مبلغ آمده در فاكتر و تنها از طريق راههاى قانونى پرداخت از مؤسسات مالى واقع شده در قلمروى بازار مورد نظر مجاز است و از طريق هيچ راه و شيوه پرداختى جاىگزين ديگرى صورت نخواهد گرفت.

۳- يك عضو ممكن است مقرر كند كه پرداخت هاى اشخاص حقيقى يا حقوقى مشمول ماده (۶) براى مواد استفاده شده در توليد فرآورده هاى دخانى در داخل حوزه صلاحيت آن تنها با همان واحد پولى و همان مبلغ آمده در فاكتر و تنها از طريق راههاى قانونى پرداخت از مؤسسات مالى واقع شده در

قلمروی بازار مورد نظر مجاز است و از طریق هیچ راه و شیوه پرداختی جایگزین دیگری پرداخت صورت نخواهد گرفت.

۴- هر عضو باید اطمینان حاصل کند که هر نوع تخطی از الزامات این ماده مشمول تشریفات مناسب کیفری، مدنی یا اداری و مجازات‌های مؤثر، متناسب و بازدارنده از جمله در صورت اقتضاء تعلیق یا لغو مجوز است.

ماده ۱۱

فروش اینترنتی، مخابراتی یا هر نوع فناوری جدید دیگر

۱- هر عضو مقرر خواهد کرد تمام اشخاص حقیقی و حقوقی دخیل در هر نوع معامله در رابطه با فرآورده‌های دخانی از طریق روشهای فروش اینترنتی، مخابراتی یا هر نوع فناوری جدید دیگر تمامی تعهدات مربوط مشمول این پروتکل را رعایت کنند.

۲- هر عضو ممنوع کردن خرده‌فروشی فرآورده‌های دخانی از طریق روشهای فروش اینترنتی، مخابراتی یا هر نوع فناوری جدید دیگر را بررسی خواهد نمود.

ماده ۱۲

مناطق آزاد و گذر بین‌المللی

۱- هر عضو ظرف سه سال پس از لازم‌الاجراء شدن این تشریفات (پروتکل) برای آن عضو، با استفاده از تمام اقدامات مربوط پیش‌بینی شده در این تشریفات (پروتکل)، کنترل‌های مؤثری را بر تولید و معاملات تنباکو و فرآورده‌های دخانی در مناطق آزاد اعمال خواهد کرد.

۲- همچنین، ادغام فرآورده‌های دخانی با محصولات غیردخانی در داخل یک بارگنج (کانتینر) یا هر نوع واحد حمل و نقل مشابه دیگر هنگام خروج از مناطق آزاد ممنوع خواهد شد.

۳- هر عضو طبق قوانین ملی جهت جلوگیری از تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی، اقدامات کنترلی و تأییدی را نسبت به گذر و تراباری بین‌المللی فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی در داخل قلمروی خود سازگار با مفاد این تشریفات (پروتکل) تصویب و اعمال خواهد کرد.

ماده ۱۳

فروشهای معاف از حقوق گمرکی

۱- هر عضو با در نظر گرفتن ماده (۶) کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات، اقدامات مؤثری را اجراء خواهد کرد تا هر نوع فروش معاف از حقوق گمرکی را مشمول تمامی مفاد مربوط این پروتکل گردد.

۲- حداکثر پنج سال پس از لازم الاجراء شدن این تشریفات (پروتکل)، اجلاس اعضاء در جلسه بعدی خود اطمینان حاصل خواهد کرد که تحقیق مبتنی بر شواهد برای دریافتن میزان تجارت غیرقانونی فرآوردههای دخانی نسبت به فروش معاف از حقوق گمرکی این فرآوردهها انجام شده است. بر بنیان چنین تحقیقی، اجلاس اعضاء اقدامات مناسب بعدی را بررسی خواهد نمود.

بخش چهارم - جرائم

ماده ۱۴

رفتار غیرقانونی از جمله جرائم کیفری

۱- هر عضو با رعایت اصول اساسی قوانین داخلی خود، اقدامات قانونی و دیگر اقداماتی را اتخاذ خواهد کرد که ممکن است برای غیرقانونی نمودن تمامی اعمال زیر به موجب قوانین داخلی خود ضروری باشد:

الف- تولید، عمده فروشی، دلالی، فروش، حمل و نقل، توزیع، انبار، حمل، واردات یا صادرات توتون، فرآوردههای دخانی یا تجهیزات تولیدی که مغایر مفاد این تشریفات (پروتکل) باشد.

ب-

(۱) تولید، عمده فروشی، دلالی، فروش، حمل و نقل، توزیع، انبار، حمل، واردات یا صادرات توتون، فرآوردههای دخانی، یا تجهیزات تولیدی بدون پرداخت عوارض، مالیات و دیگر مالیاتهای قابل وصول، یا بدون داشتن مهر یا تمبر مالی، علائم شناسایی منحصر به فرد، یا هر علامت گذاری یا برچسب لازم دیگر

(۲) هر شکل دیگر قاچاق یا مبادرت به قاچاق تنباکو، فرآورده‌های دخانی، یا تجهیزات تولیدی که مشمول ردیف (۱) جزء (ب) نباشد.

پ-

(۱) هر شکل دیگر تولید غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی، یا بسته بندی توتون با تمبر یا مهرهای مالی، علائم شناسایی منحصر به فرد یا هر علامت‌گذاری یا برچسب دیگر جعلی

(۲) عمده فروشی، دلالی، فروش، حمل و نقل، توزیع، انبار، حمل، واردات یا صادرات توتون که به صورت غیرقانونی تولید شده‌اند، فرآورده‌های دخانی غیرقانونی، فرآورده‌هایی که دارای تمبر یا مهرهای مالی و یا دیگر نشانه‌ها یا برچسب‌های جعلی باشند یا تجهیزات تولید غیرقانونی

ت- مخلوط کردن فرآورده‌های دخانی با فرآورده‌های غیردخانی در جریان حرکت محموله در طول زنجیره عرضه به منظور پنهان کردن یا استتار فرآورده‌های دخانی

ث- ادغام فرآورده‌های دخانی و غیردخانی که ناقض بند (۲) ماده (۱۲) این تشریفات (پروتکل) باشد.

ج- استفاده از روشهای اینترنتی، مخابراتی، یا هر نوع فناوری جدید دیگر برای فروش فرآورده‌های دخانی که ناقض این تشریفات (پروتکل) باشد.

چ- خرید توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی توسط شخص مجوزدار از شخصی که باید طبق ماده (۶) مجوز داشته باشد اما دارای مجوز نیست.

ح- ایجاد مانع کردن برای هر مأمور دولتی یا مأمور مجاز دیگر در اجرای وظایف مربوط به پیشگیری، بازدارندگی کشف، تحقیق یا ریشه‌کنی تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی

خ-

(۱) مبادرت به ارائه اظهارات نادرست، گمراه‌کننده یا ناقص، یا قصور در تسلیم اطلاعات مقرر به هر مأمور دولتی یا مأمور مجاز در اجرای وظایف مربوط به پیشگیری، بازدارندگی کشف، تحقیق یا ریشه‌کنی تجارت غیرقانونی

توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی چنانچه ناقض حق شخص برای پیشگیری از مجرم ساختن خود نباشد.

(۲) اظهار نادرست شرح، مقدار یا ارزش توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی یا هر نوع اطلاعاتی که در این تشریفات (پروتکل) قید شده باشد در یک فرم رسمی به منظوره‌های زیر:

(الف) فرار از پرداخت حقوق گمرکی مالیات و عوارض دیگر قابل اعمال؛

یا

(ب) خدشه‌دار کردن اقدامات کنترلی برای پیشگیری، بازدارندگی، کشف، تحقیق یا ریشه‌کنی تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی

(۳) قصور در ایجاد یا حفظ سوابق موضوع این تشریفات (پروتکل) یا حفظ

سوابق نادرست؛ و

(د) تطهیر عواید اعمال غیرقانونی احراز شده به عنوان جرائم کیفری به

موجب بند (۲)

۲- هر عضو، با رعایت اصول پایه قوانین داخلی خود، تعیین خواهد نمود که کدام اعمال غیرقانونی مشخص شده در بند (۱) یا هر عمل دیگری که مربوط به تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی ناقض مفاد این تشریفات (پروتکل)، جرائم کیفری خواهند بود و اقدامات قانونی یا سایر اقدامات لازم را برای تنفیذ موارد تعیینی مذکور اتخاذ خواهد نمود.

۳- هر عضو، دبیرخانه این تشریفات (پروتکل) را مطلع خواهد کرد که کدام یک از اعمال غیرقانونی مندرج در بندهای (۱) و (۲) را آن عضو به عنوان جرائم کیفری طبق بند (۲) تعیین کرده است و نسخه‌هایی از قوانین خود یا شرحی از آنها، که بند (۲) را قابل اجراء می‌کند و تغییرات بعدی در این قوانین را در اختیار دبیرخانه قرار خواهد داد.

۴- برای تقویت همکاری بین‌المللی در مبارزه با جرائم کیفری مربوط به تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی، اعضاء تشویق می‌شوند که قوانین ملی خود مربوط به پولشویی، معاضدت حقوقی دوجانبه و استرداد مجرمین را با توجه به کنوانسیون‌های بین‌المللی مربوط که به

آنها پیوسته‌اند مورد بازبینی قرار دهند تا از کارا بودن آنها در اجرای مفاد این تشریفات (پروتکل) اطمینان حاصل کنند.

ماده ۱۵

مسئولیت اشخاص حقوقی

- ۱- هر عضو طبق اصول حقوقی خود، اقدامات لازم جهت احراز مسئولیت اشخاص حقوقی برای رفتار غیرقانونی از جمله جرائم کیفری احراز شده طبق ماده (۱۴) این تشریفات (پروتکل) را اتخاذ خواهد کرد.
- ۲- با رعایت اصول حقوقی هر عضو، مسئولیت اشخاص حقوقی می‌تواند کیفری، مدنی یا اداری باشد.
- ۳- مسئولیت مزبور خدشه‌ای بر مسئولیت اشخاص حقیقی که در اعمال غیرقانونی دست‌اندرکار هستند یا جرائم کیفری احراز شده در قوانین و مقررات ملی و ماده (۱۴) این تشریفات (پروتکل) مرتکب شده‌اند وارد نخواهد کرد.

ماده ۱۶

پیگرد و مجازات

- ۱- هر عضو طبق قوانین ملی، اقدام ضروری را تصویب و اجراء خواهد کرد تا اطمینان حاصل کند که اشخاص حقیقی و حقوقی که مرتکب اعمال غیرقانونی از جمله جرائم کیفری احراز شده طبق ماده (۱۴) شده‌اند مشمول مجازات‌های مؤثر، بازدارنده و متناسب کیفری یا غیرکیفری از جمله مجازات‌های پولی قرار بگیرند.
- ۲- هر عضو خواهد کوشید اطمینان حاصل کند که علاوه بر توجه خاص به روشهای بازدارندگی از ارتکاب اعمال غیرقانونی از جمله جرائم، از اختیارات قانونی به موجب قوانین داخلی خود برای پیگرد اشخاص برای اعمال خلاف قانونی از جمله جرائم کیفری احراز شده طبق ماده (۱۴) چنان استفاده کند که تأثیر اقدامات مربوط به اجرای قانون در رابطه با اعمال غیرقانونی از جمله جرائم کیفری به حداکثر برسد.
- ۳- هیچ‌یک از مفاد این تشریفات (پروتکل) بر این اصل تأثیر نمی‌گذارد که توصیف اعمال غیرقانونی از جمله جرائم کیفری احراز شده طبق این

تشریفات (پروتکل) و نیز دفاعهای قانونی قابل اعمال یا دیگر اصول قانونی برای کنترل قانونی بودن اعمال در انحصار قوانین داخلی هر عضو است و اینکه اعمال غیرقانونی مزبور از جمله جرائم کیفری طبق آن قانون مورد پیگرد و مجازات قرار می‌گیرند.

ماده ۱۷

پرداخت‌های مربوط به اموال ضبط شده

اعضاء باید طبق قوانین داخلی خود تصویب اقدامات قانونی و سایر اقداماتی را بررسی کنند که ممکن است برای مجاز نمودن مقامهای صلاحیتدار برای وضع عوارضی متناسب با مالیات و حقوق گمرکی از دست‌رفته از تولیدکننده، سازنده، توزیع‌کننده، وارد یا صادرکننده توتون، فرآورده‌های دخانی و یا تجهیزات تولیدی ضبط شده ضروری باشد.

ماده ۱۸

امحاء یا نابودی

تمام توتون، فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی مصادره شده طبق قوانین ملی با استفاده از شیوه‌های سازگار با محیط زیست تا سرحد امکان نابود یا امحاء خواهند شد.

ماده ۱۹

فنون ویژه تحقیق

۱- هر عضو چنانچه اصول بنیادین نظام حقوقی داخلی آن اجازه دهد، در حد امکانات و به موجب شرایط تعیین‌شده توسط قوانین داخلی آن، اقدامات ضروری جهت تجویز استفاده مناسب از تحویل کنترل‌شده و در صورت اقتضاء استفاده از دیگر فنون ویژه تحقیق، نظیر نظارت الکترونیکی یا سایر اشکال نظارت یا عملیات مخفی، توسط مقامهای صلاحیتدار خود در قلمرو خویش را جهت مبارزه مؤثر با تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی اتخاذ خواهد کرد.

۲- به منظور تحقیق در مورد جرائم کیفری احراز شده طبق ماده (۱۴) اعضاء دعوت می‌شوند تا در هنگام نیاز ترتیبات یا موافقت‌نامه‌های دو یا چند جانبه را

جهت استفاده از فنون موضوع بند(۱) در بستر همکاری در سطح بین‌المللی منعقد کنند.

۳- در نبود ترتیبات یا موافقتنامه مندرج در بند(۲)، تصمیم‌های مربوط به استفاده از فنون تحقیقاتی ویژه در سطح بین‌المللی مورد به مورد اتخاذ خواهد شد و در صورت نیاز، می‌توان تفاهم‌ها و ترتیبات مالی در رابطه با اعمال صلاحیت اعضای مربوط را در نظر گرفت.

۴- اعضاء اهمیت و لزوم همکاری و کمک بین‌المللی در این زمینه را تصدیق می‌نمایند و با یکدیگر و سایر سازمان‌های بین‌المللی جهت افزایش ظرفیت برای تحقق اهداف این ماده، همکاری خواهند کرد.

بخش پنجم - همکاری بین‌المللی

ماده ۲۰

اشتراک‌گذاری اطلاعات عمومی

۱- اعضاء به منظور دستیابی به اهداف این تشریفات (پروتکل) و به عنوان بخشی از اطلاعات مربوط ابزار گزارش‌دهی کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات و با رعایت قوانین داخلی و در صورت اقتضاء از جمله در مورد موضوعاتی مانند موارد زیر گزارش خواهند داد:

الف- در یک فرم جامع، جزئیات ضبط توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی، مقدار یا ارزش مواد ضبط شده، شرح فرآورده، تاریخ و محل تولید، و مالیات پرداخت نشده

ب- واردات، صادرات، گذر، فروش‌های معاف از حقوق گمرکی و مالیات پرداخته مقدار یا ارزش تولید توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی

پ- رویه‌های رایج، روشهای پنهان‌کاری و نیز شیوه‌های عمل در تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی؛ و

ت- هر نوع اطلاعات مربوط دیگری، طبق توافق اعضاء

۲- اعضاء برای ظرفیت‌سازی اعضاء جهت گردآوری و تبادل اطلاعات، با یکدیگر و دیگر سازمان‌های بین‌المللی صلاحیت‌دار همکاری خواهند کرد.

۳- اعضاء اطلاعات گفته شده را محرمانه و صرفاً جهت استفاده اعضاء تلقی خواهند کرد مگر آنکه عضو فرستنده اطلاعات، به گونه دیگری بیان کرده باشد.

ماده ۲۱

اشتراک گذاری اطلاعات مربوط به اجراء

۱- اعضاء با رعایت قوانین داخلی یا هر پیمان بین المللی قابل اعمال، در صورت اقتضاء با ابتکار خود یا به درخواست عضوی که توجیحات لازم را فراهم کند که اطلاعات مزبور جهت کشف یا بررسی تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده های دخانی و تجهیزات تولیدی لازم است، اطلاعات زیر را تبادل خواهند کرد:

الف- سوابق صدور مجوز برای اشخاص حقوقی و حقیقی مربوط

ب- اطلاعات درباره هویت، نظارت و پیگرد اشخاص حقوقی یا حقیقی دست اندرکار در تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده های دخانی یا تجهیزات تولیدی

پ- سوابق تحقیقات و بررسی ها و پیگردها

ت- سوابق پرداخت ها جهت واردات، صادرات یا فروش معاف از حقوق گمرکی توتون، فرآورده های دخانی یا تجهیزات تولیدی؛ و

ث- جزئیات ضبط توتون، فرآورده های دخانی یا تجهیزات تولیدی (از جمله اطلاعات مربوط به موارد و، در صورت اقتضاء، مقدار، ارزش ضبط شده ها، شرح فرآورده، واحدهای دست اندر کار، تاریخ و محل تولید) و شیوه های عمل (از جمله روش های حمل و نقل، پنهان سازی، مسیرها و کشف)

۲- اطلاعات دریافت شده از اعضاء به موجب این ماده منحصرأ جهت دستیابی به اهداف این تشریفات (پروتکل) استفاده خواهد شد. اعضاء ممکن است مشخص کنند که این اطلاعات را نمی توان بدون موافقت عضو دهنده اطلاعات به دیگری منتقل کرد.

ماده ۲۲

اشتراک گذاری اطلاعات: محرمانه بودن و حفاظت از اطلاعات

- ۱- هر عضو مقامهای ملی صلاحیتداری را خواهد گمارد تا اطلاعات موضوع ماده‌های (۲۰)، (۲۱)، و (۲۴) به آنها داده شود و گماردن این مقامها را از طریق دبیرخانه کنوانسیون به آگاهی سایر اعضا خواهد رساند.
- ۲- تبادل اطلاعات به موجب این تشریفات (پروتکل) مشمول قوانین داخلی در باب محرمانه و خصوصی بودن می‌شود. اعضا در صورت موافقت متقابل از هر نوع اطلاعات محرمانه‌ای که تبادل می‌شود، حفاظت خواهند کرد.

ماده ۲۳

کمک و همکاری: آموزش، کمک فنی و همکاری در مسایل علمی، فنی و فناوری

- ۱- اعضا جهت دستیابی به اهداف این تشریفات (پروتکل) به گونه‌ای که به طور متقابل توافق شده است با یکدیگر و یا از طریق سازمان‌های صلاحیتدار منطقه‌ای و بین‌المللی در ارائه آموزش، کمک فنی و همکاری در مسائل علمی، فنی و فناوری همکاری خواهند کرد. چنین کمکی می‌تواند شامل انتقال تخصص یا فناوری مناسب در زمینه‌های گردآوری اطلاعات، اجرای قانون، ردیابی و ردگیری، مدیریت اطلاعات، حفاظت از داده‌های شخصی، ممنوعیت، نظارت الکترونیکی، تجزیه و تحلیل پزشکی قانونی، معاضدت حقوقی دو جانبه و استرداد مجرمین باشد.
- ۲- اعضا می‌توانند در صورت اقتضاء و با توجه به نیازهای اعضای در حال توسعه و اعضای با اقتصاد در حال گذار، برای ترغیب آموزش، کمک فنی و همکاری در مسائل علمی، فنی و فناوری، موافقتنامه‌ها یا ترتیبات دو یا چند جانبه یا هر شکل دیگر را بین خویش برقرار کنند.
- ۳- اعضا در صورت اقتضاء جهت توسعه و انجام تحقیقات درباره امکان تشخیص دقیق مبدأ جغرافیایی توتون و فرآورده‌های دخانی ضبط شده با یکدیگر همکاری خواهند کرد.

ماده ۲۴

کمک و همکاری: تحقیق و پیگرد جرائم

- ۱- اعضاء طبق قوانین داخلی و در صورت اقتضاء، تمام اقدامات لازم را اتخاذ خواهند کرد تا همکاری از طریق ترتیبات دوجانبه، چندجانبه یا منطقه‌ای به منظور پیشگیری، بازدارندگی، تحقیق، پیگرد کشف، بررسی، پیگیری، و مجازات اشخاص حقوقی یا حقیقی دست‌اندر کار تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی تقویت شود.
- ۲- هر عضو اطمینان حاصل خواهد کرد که مقامهای اجرای قانون، اداری، نظارتی، و دیگر مقامهایی که وظیفه مبارزه با تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی (از جمله، چنانچه به موجب قوانین داخلی تجویز شده باشد، مقامهای قضائی) در چهارچوب شرایط تعریف شده در قوانین داخلی خود، اطلاعات مربوط را در سطح ملی و بین‌المللی تبادل و همکاری کنند.

ماده ۲۵

حفاظت از حاکمیت

- ۱- اعضاء تعهدات خود به موجب این تشریفات (پروتکل) را به گونه سازگار با اصول تساوی حاکمیت و تمامیت ارضی کشورها و عدم دخالت در امور داخلی دیگر کشورها انجام خواهند داد.
- ۲- هیچ‌یک از مفاد این تشریفات (پروتکل) هیچ عضوی را محق نمی‌کند که در قلمرو کشور دیگر صلاحیتی را اعمال کند و وظایفی را انجام دهد که منحصرأ از اختیارات مقامهای آن کشور دیگر به موجب قوانین داخلی آن است.

ماده ۲۶

صلاحیت

- ۱- هر عضو برای احراز صلاحیت خود بر جرائم کیفری احراز شده طبق ماده (۱۴) اقداماتی را در صورت ضرورت در مواقع زیر اتخاذ خواهد کرد:
الف- جرم در قلمرو آن عضو رخ داده باشد؛ یا

ب- جرم در شناوری اتفاق افتاده باشد که پرچم آن عضو را برافراشته است یا در هواپیمایی ارتکاب یافته باشد که در هنگام ارتکاب جرم به موجب قوانین آن عضو ثبت شده باشد.

۲- یک عضو طبق ماده (۲۵)، همچنین می‌تواند صلاحیت خود بر جرائم کیفری مزبور را در موارد زیر احراز کند:
الف- جرم علیه آن عضو صورت گرفته باشد.

ب- جرم توسط تبعه‌ای از آن عضو یا شخص بدون تابعیتی ارتکاب یافته باشد که به طور معمول در قلمرو آن سکونت دارد؛ یا

پ- جرم از آن دسته از جرمهایی باشد که طبق ماده (۱۴) احراز شده است و خارج از قلمرو آن ارتکاب یافته باشد با این دید که ارتکاب جرم احراز شده طبق ماده (۱۴) در داخل قلمرو آن صورت گرفته است.

۳- از نظر ماده (۳۰)، هر عضو برای احراز صلاحیت خود بر جرائم کیفری احراز شده طبق ماده (۱۴) هنگامی که متهم مورد ادعاء در قلمرو آن حضور دارد و عضو آن شخص را صرفاً به دلیل این که وی از اتباع آن است، مسترد نمی‌کند، اقدامات لازم را اتخاذ خواهد کرد.

۴- هنگامی که متهم مورد ادعاء در قلمرو عضو قرار دارد و عضو او را مسترد نمی‌کند، آن عضو می‌تواند اقدامات لازم را نیز جهت احراز صلاحیت خود بر جرائم کیفری احراز شده طبق ماده (۱۴) اتخاذ کند.

۵- چنانچه عضوی که صلاحیت خود را به موجب بندهای (۱) یا (۲) اعمال می‌کند مطلع شود، یا به هر طریق دیگری با خبر شود، که یک یا چند عضو دیگر نیز مشغول بررسی، پیگرد یا رسیدگی قضائی در رابطه با همان عمل هستند، مقامهای صلاحیتدار آن اعضاء در صورت اقتضاء، به منظور هماهنگ نمودن اقدامات خود با یکدیگر مشورت خواهند کرد.

۶- بدون خدشه وارد کردن به عرف حقوق بین‌الملل عمومی، این تشریفات (پروتکل) اعمال هر نوع صلاحیت کیفری احراز شده توسط یک عضو طبق قوانین داخلی آن را مستثنی نمی‌کند.

ماده ۲۷

همکاری در اجرای قانون

۱- هر عضو طبق نظامهای اداری و حقوقی داخلی مربوط خود اقدامات مؤثر زیر را اتخاذ خواهد کرد تا:

الف- مجاری ارتباطی بین مقامهای صلاحیتدار، مؤسسات و ادارهها به منظور تسهیل مبادله امن و سریع اطلاعات درباره تمامی جنبه‌های جرائم کیفری احراز شده طبق ماده (۱۴) تقویت در صورت لزوم برقرار گردد.

ب- از همکاری مؤثر میان مقامهای صلاحیتدار، مؤسسات، گمرک، پلیس و دیگر عوامل اجرای قانون اطمینان حاصل شود.

پ- با دیگر اعضاء در بررسی مواردی مشخص در رابطه با جرائم کیفری احراز شده طبق ماده (۱۴) در موارد زیر همکاری کند:

(۱) هویت، مکان و فعالیت‌های اشخاص مشکوک به شرکت داشتن در چنین جرائمی یا مکان دیگر اشخاص مربوط

(۲) جابه‌جایی درآمد حاصله از جرم یا اموال بدست آمده از ارتکاب چنین جرائمی؛ و

(۳) جابه‌جایی اموال، تجهیزات یا دیگر ابزارآلات مورد استفاده یا مدنظر استفاده در ارتکاب چنین جرائمی

ت- در صورت اقتضاء، اقلام ضروری یا مقادیری از مواد را جهت تجزیه و تحلیل یا مقاصد تحقیقاتی فراهم آورد.

ث- هماهنگی مؤثر بین مقامهای صلاحیتدار، مؤسسات و اداره‌های خود را فراهم آورد و تبادل کارکنان و دیگر متخصصان، از جمله گماردن افسران رابط را با رعایت به موافقتنامه‌ها یا ترتیبات دو جانبه بین اعضای مربوط ترغیب نماید.

ج- اطلاعات مربوط درباره راهها و روشهای خاص مورد استفاده توسط اشخاص حقوقی یا حقیقی را که مرتکب چنین جرائمی می‌شوند، از جمله، در صورت قابل اعمال بودن، مسیرها و نقل و انتقال‌ها و استفاده از هویت جعلی، اسناد جعلی یا دستکاری شده یا دیگر راههای پنهان کردن فعالیت‌های خود، با دیگر اعضاء مبادله کند؛ و

ج- به منظور تشخیص به موقع جرائم کیفری احراز شده طبق ماده (۱۴)، اطلاعات مربوط را مبادله و اقدامات اداری و دیگر اقدامات اتخاذ شده را در صورت اقتضاء هماهنگ کند.

۲- از نظر قابل اجراء نمودن این تشریفات (پروتکل)، اعضاء موافقتنامه‌ها یا ترتیبات دو یا چند جانبه را جهت همکاری مستقیم بین عوامل اجرای قانون و چنانچه چنین موافقتنامه‌ها یا ترتیباتی پیشتر وجود داشته باشد، اصلاح آنها را بررسی خواهند نمود. در نبودن چنین ترتیبات یا موافقتنامه‌هایی بین اعضاء مورد نظر، اعضاء می‌توانند این تشریفات (پروتکل) را مبنای همکاری دو جانبه در مورد اجرای قانون در رابطه با جرائم مشمول این تشریفات (پروتکل) در نظر بگیرند. اعضاء در صورت اقتضاء، جهت تقویت همکاری بین عوامل اجرای قانون، از موافقتنامه‌ها یا ترتیبات، از جمله سازمان‌های منطقه‌ای یا بین‌المللی استفاده کامل را خواهند نمود.

۳- اعضاء خواهند کوشید تا جهت مقابله با تجارت فراملی و غیرقانونی فرآورده‌های دخانی که با استفاده از فناوری‌های جدید صورت می‌گیرد در حدود امکانات خود همکاری نمایند.

ماده ۲۸

کمک اداری دو جانبه

اعضاء طبق نظامهای اداری و حقوقی داخلی خود برای اطمینان حاصل کردن از استفاده مناسب از قانون گمرکی و دیگر قوانین مربوط جهت پیشگیری، بازدارندگی، کشف، تحقیق، پیگرد، و مبارزه با تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی، اطلاعاتی را بنابه درخواست یا به ابتکار خود برای یکدیگر فراهم خواهند آورد. اعضاء چنین اطلاعاتی را محرمانه و برای استفاده‌های محدود تلقی خواهند کرد، مگر آنکه عضو دهنده اطلاعات به گونه دیگری بیان داشته باشد. این اطلاعات می‌تواند شامل موارد زیر شود:

الف- فنون گمرکی جدید یا فنون اجرایی دیگری که مؤثر بودن آنها مشخص شده باشد.

- ب- شیوه‌ها، ابزارها یا روش‌های جدید ارتکاب تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی
- پ- کالاهایی که معلوم شده موضوع تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی هستند و نیز جزئیات شرح، بسته‌بندی، حمل و نقل، انبارکردن، و روشهای مورد استفاده در رابطه با این کالاها
- ت- اشخاص حقیقی یا حقوقی که معلوم شده مرتکب جرائم احراز شده طبق ماده (۱۴) شده‌اند یا در آن نقش داشته‌اند؛ و
- ث- هر نوع اطلاعاتی که به عوامل گمارده شده جهت برآورد خطر جهت کنترل یا دیگر مقاصد اجرایی کمک کند.

ماده ۲۹

معاذت حقوقی دو جانبه

- ۱- اعضاء بیشترین حد معاضدت حقوقی دو جانبه را به یکدیگر در تحقیق، پیگرد و رسیدگی‌های قضائی در رابطه با جرائم کیفری احراز شده طبق ماده (۱۴) این تشریفات (پروتکل) ارائه خواهند کرد.
- ۲- معاضدت حقوقی دو جانبه در بیشترین حد ممکن، به موجب قوانین، پیمان‌ها، موافقتنامه‌ها و ترتیبات مربوط عضو متقاضی که مربوط به تحقیق، پیگرد، و رسیدگی‌های قضائی در رابطه با جرائمی باشد که طبق ماده (۱۵) این تشریفات (پروتکل) در کشور عضو متقاضی، اشخاص حقوقی ممکن است به خاطر آنها مسؤول شناخته شود، ارائه خواهد شد.
- ۳- معاضدت حقوقی دو جانبه قابل ارائه طبق این ماده، می‌تواند برای هر یک از اهداف زیر درخواست گردد:

الف- تحصیل ادله یا اظهارنامه از اشخاص

ب- ابلاغ اسناد قضائی

پ- اجرای تفتیش، ضبط، و مسدود کردن

ت- معاینه اشیاء و مکانها

ث- تهیه اطلاعات، ارقام مستند و ارزیابی‌های کارشناسی

ج- تهیه نسخه‌های اصلی یا تأییدشده از مدارک و سوابق مربوط از جمله

سوابق دولتی، بانکی، مالی، شرکتی یا کسب و کاری

چ- شناسایی و ردگیری درآمدهای به دست آمده از جرائم، اموال، ابزارآلات یا هر چیزی که نقش مدرک را داشته باشد.

ح- تسهیل حضور داوطلبانه اشخاص در کشور عضو متقاضی؛ و
خ- هر نوع کمک دیگری که خلاف قوانین داخلی عضو درخواست شونده نباشد.

۴- مفاد این ماده تأثیری بر تعهدات ناشی از هر پیمان دو یا چند جانبه که به طور کلی یا جزئی ناظر بر معاضدت حقوقی متقابل فعلی یا آینده است، نخواهد داشت.

۵- چنانچه اعضای مورد نظر به موجب پیمان یا موافقتنامه بین دولتی معاضدت حقوقی دو جانبه متعهد نباشند، بندهای (۶) تا (۲۴)، بر اساس عمل متقابل، در مورد درخواست هایی که طبق این ماده صورت پذیرد اعمال خواهد شد. چنانچه اعضاء ملتزم به پیمان یا موافقتنامه بین دولتی مزبور باشند، مفاد مربوط به آن پیمان یا موافقتنامه بین دولتی اعمال خواهد شد مگر آن که اعضاء توافق کنند که به جای آنها، بندهای (۶) تا (۲۴) را اعمال کنند. چنانچه بندهای مذکور همکاری را تسهیل کند از اعضاء قویاً دعوت می شود که این بندها را اعمال کنند.

۶- اعضاء، یک مقام مرکزی را خواهند گمارد که مسؤولیت و اختیار دارد تا درخواست های معاضدت حقوقی دو جانبه را دریافت نماید و سپس یا آنها را به اجراء بگذارد یا برای اجراء به مقامهای صلاحیتدار مربوط خود منتقل کند. اگر عضوی دارای منطقه یا قلمرویی ویژه، با نظام معاضدت حقوقی دو جانبه مجزایی باشد، می تواند مقام مرکزی متمایزی را به گمارد که همان وظائف برای آن منطقه یا قلمرو داشته باشد. مقامهای مرکزی از اجرائی شدن یا ارسال سریع و مناسب درخواست های دریافتی اطمینان حاصل خواهند کرد. در مواردی که مقام مرکزی، درخواست را جهت اجراء، به یک مقام صلاحیتدار منتقل می کند، آن مقام را به اجراء سریع و مناسب درخواست ترغیب خواهد کرد. هر عضو، در زمان الحاق، پذیرش، تصویب، تأیید نهائی یا تنفیذ این تشریفات (پروتکل)، رئیس دبیرخانه کنوانسیون را درباره مقام مرکزی که بدین منظور گمارده شده است آگاه خواهد نمود. ارسال درخواست های معاضدت حقوقی دو جانبه و هر

مکاتبه مربوط به آن، بین مقامهای مرکزی که توسط اعضاء گمارده شده‌اند صورت خواهد گرفت. الزام اخیر، به حق عضو برای اینکه بخواهد درخواست‌ها و مکاتبات مذکور از مجاری دیپلماتیک و در شرایط اضطراری، در صورت موافقت اعضاء و حسب امکان، از طریق سازمان‌های بین‌المللی مربوط به آن ارسال شود، خدشه‌ای وارد نمی‌کند.

۷- درخواست‌ها به صورت کتبی یا حسب امکان با هر وسیله‌ای که قابلیت تولید سابقه مکتوب را داشته باشد، به زبان مورد پذیرش عضو درخواست‌شونده تحت شرایطی که امکان احراز سندیت و اصالت درخواست را فراهم نماید، تهیه خواهند شد. زبان یا زبانهای مورد پذیرش هر عضو در زمان الحاق، پذیرش، تصویب، تأیید نهائی یا تنفیذ این تشریفات (پروتکل) به آگاهی رئیس دبیرخانه کنوانسیون خواهد رسید. در شرایط اضطراری و صورت موافقت اعضاء، ممکن است درخواست‌ها به صورت شفاهی صورت گیرد ولی بدون درنگ به صورت کتبی تأیید خواهند شد.

۸- درخواست معاضدت حقوقی دوجانبه شامل موارد زیر خواهد بود:

الف- هویت مقام درخواست‌کننده

ب- موضوع و ماهیت تحقیق، پیگرد یا رسیدگی قضائی مرتبط با درخواست، و نام و وظایف مقام متولی تحقیق، پیگرد یا رسیدگی قضائی مذکور
پ- خلاصه‌ای از واقعیت‌های مربوط، به جز در مورد درخواست‌هایی که به منظور ابلاغ اوراق قضائی صورت گرفته باشد.

ت- شرح معاضدت درخواستی و جزئیات هر تشریفات خاصی که عضو متقاضی، خواستار اجرای آن است.

ث- در صورت امکان، هویت، مکان و ملیت هر شخص ذی‌ربط

ج- دلیل درخواست اطلاعات، ادله، یا اقدام درخواستی

چ- مفاد قوانین داخلی مرتبط با جرائم کیفری و مجازات‌های مربوط به آن

۹- عضو درخواست‌شونده می‌تواند اطلاعات اضافی را در صورتی درخواست نماید که این امر برای اجرای درخواست طبق قوانین خود یا تسهیل آن ضروری به نظر برسد.

۱۰- درخواست طبق قوانین داخلی عضو درخواست شونده و تا جایی که بر خلاف قوانین داخلی عضو درخواست شونده نباشد و در حد امکان، طبق تشریفات مشخص شده در درخواست، به اجراء در خواهد آمد.

۱۱- عضو درخواست شونده بدون جلب رضایت قبلی عضو درخواست کننده مجاز به انتقال یا استفاده از اطلاعات، یا ادله ارائه شده از سوی عضو درخواست شونده برای انجام تحقیق، پیگرد یا رسیدگی های قضائی به غیر از موارد مذکور در درخواست نیست. هیچ یک از مفاد این بند، مانع از آن نخواهد بود که عضو درخواست کننده در فرآیند رسیدگی های خود به افشای اطلاعات یا ادله ای بپردازد که موجب تبرئه شخص متهم خواهد شد. در مورد اخیر عضو درخواست کننده قبل از افشای اطلاعات، عضو درخواست شونده را مطلع خواهد ساخت و در صورت درخواست با عضو درخواست شونده مشورت خواهد نمود. در موارد استثنائی چنانچه امکان اطلاع قبلی وجود نداشته باشد، عضو درخواست کننده بدون درنگ، عضو درخواست شونده را از افشای اطلاعات، بدون درنگ مطلع خواهد نمود.

۱۲- عضو درخواست کننده می تواند مقرر کند که عضو درخواست شونده، اصل و مضمون درخواست را، مگر به میزان لازم برای اجرای درخواست، محرمانه نگاه دارد. چنانچه عضو درخواست شونده امکان رعایت الزام محرمانه بودن را نداشته باشد، بلافاصله عضو درخواست کننده را از موضوع مطلع خواهد ساخت.

۱۳- هرگاه شخصی که در قلمروی یک عضو حضور دارد و استماع اظهارات وی در مقام کارشناس یا شاهد از سوی مقامهای قضائی عضو دیگر ضرورت داشته باشد، در شرایطی که حضور شخص مذکور در قلمروی عضو درخواست کننده مقدور یا مطلوب نباشد، عضو نخست می تواند حسب امکان و وفق اصول بنیادین قوانین داخلی خود، بنا به درخواست عضو دیگر اجازه دهد که جلسه استماع مذکور از طریق ویدئو کنفرانس صورت پذیرد. اعضاء می توانند توافق نمایند که استماع مذکور توسط مقام قضائی عضو درخواست کننده و با حضور مقام قضائی درخواست شونده صورت پذیرد.

۱۴- در موارد زیر معاضدت حقوقی دوجانبه را می توان رد کرد:

الف- چنانچه درخواست طبق مفاد این ماده تنظیم نشده باشد.
ب- چنانچه عضو درخواست شونده، اجرای درخواست را موجب خدشه دار شدن حاکمیت، امنیت، نظم عمومی یا دیگر منافع اساسی خود تلقی نماید.

پ- اگر مقامهای عضو درخواست شونده، چنانچه جرمی مشابه، مشمول تحقیق، پیگرد یا رسیدگی قضائی به موجب صلاحیت خود آنها شده باشد، به موجب قانون داخلی خود از اجرای اقدام مورد درخواست منع شده باشند.

ت- چنانچه درخواست، دربرگیرنده جرمی باشد که حداکثر مجازات آن در عضو درخواست شونده کمتر از دو سال حبس یا دیگر شکلهای محدودیت آزادی باشد یا چنانچه، به نظر عضو درخواست شونده ارائه معاضدت چنان باری را بر منابع آن وارد کند که با اهمیت جرم متناسب نباشد.

ث- چنانچه ارائه معاضدت خلاف نظام حقوقی عضو درخواست شونده در رابطه با معاضدت حقوقی دو جانبه باشد.

۱۵- خودداری از ارائه هرگونه معاضدت حقوقی دو جانبه باید با ارائه دلیل همراه باشد.

۱۶- یک عضو با استناد به رازداری بانکی، از ارائه معاضدت حقوقی دوجانبه به موجب این ماده خودداری نخواهد کرد.

۱۷- هیچ عضوی مجاز نیست فقط به این دلیل که جرم مزبور متضمن مسائل مالی نیز هست، از اجرای درخواست معاضدت حقوقی دوجانبه امتناع کند.

۱۸- اعضاء می توانند با استناد به جرم انگاری دوگانه از ارائه معاضدت حقوقی دو جانبه به موجب این ماده امتناع ورزند با این وجود، عضو درخواست شونده می تواند در زمان مقتضی و تا حدودی که بنابه صلاحدید خود تعیین می کند صرف نظر از اینکه آن عمل طبق قانون داخلی عضو درخواست شونده جرم محسوب می شود یا نمی شود، معاضدت را ارائه نماید.

۱۹- عضو درخواست شونده در اسرع وقت درخواست معاضدت حقوقی دو جانبه را اجراء و حتی المقدور ضرب الاجل های پیشنهادی عضو درخواست کننده را که دلایل آن ترجیحاً در درخواست قید شده است، مورد توجه کامل قرار خواهد

داد. عضو درخواست‌شونده به درخواست‌های متعارف عضو درخواست‌کننده در مورد میزان پیشرفت اجرای درخواست پاسخ خواهد داد. هرگاه عضو درخواست‌کننده، دیگر نیازی به معاضدت درخواست‌شده نداشته باشد، بدون درنگ عضو درخواست‌کننده را مطلع خواهد کرد.

۲۰- عضو درخواست‌شونده می‌تواند به دلیل آنکه معاضدت حقوقی دو جانبه با تحقیقات، پیگرد یا دادرسی قضائی در جریان تداخل ایجاد می‌کند، ارائه آن را به تأخیر اندازد.

۲۱- عضو درخواست‌شونده قبل از رد درخواست طبق بند (۱۴) یا به تعویق انداختن اجرای آن طبق بند (۲۰) این ماده، با عضو درخواست‌کننده مشورت خواهد نمود تا بررسی نمایند آیا معاضدت می‌تواند با رعایت شرایط و قیودی که ضروری تلقی می‌شود، ارائه شود. چنانچه عضو درخواست‌کننده معاضدت را با رعایت آن شرایط بپذیرد، آن شرایط را رعایت خواهد کرد.

۲۲- به جز در مواردی که اعضای ذی‌ربط توافق دیگری کرده باشند، عضو درخواست‌کننده هزینه‌های عادی اجرای درخواست را تقبل خواهد کرد. چنانچه اجرای درخواست مستلزم هزینه اساسی یا بسیار زیاد بوده یا باشد، اعضاء برای تعیین شرایط و قیودی که به موجب آن، درخواست اجراء خواهد شد و نیز شیوه تقبل هزینه با یکدیگر مشورت خواهند کرد.

۲۳- هنگامی که یک درخواست صورت می‌گیرد، عضو درخواست‌شونده:

الف- نسخه‌هایی از سوابق، اسناد یا اطلاعات دولتی در اختیار را که طبق قوانین داخلی خود در دسترس عموم قرار دارد، در اختیار عضو درخواست‌کننده قرار خواهد داد؛ و

ب- می‌تواند با صلاحدید خود تمام یا بخشی یا با رعایت شرایطی که مقتضی می‌داند، نسخه‌هایی از سوابق، اسناد یا اطلاعات دولتی در اختیار خود را که طبق قوانین داخلی در دسترس عموم قرار ندارد، در اختیار عضو درخواست‌کننده قرار دهد.

۲۴- اعضاء در صورت ضرورت، امکان انعقاد موافقتنامه‌ها یا ترتیبات دو یا چند جانبه را که به اهداف، اجرائی کردن یا تقویت مفاد این ماده کمک نماید، مدنظر قرار خواهند داد.

ماده ۳۰

استرداد

۱- این ماده درباره جرائم کیفری احراز شده طبق ماده (۱۴) این تشریفات (پروتکل) در موارد زیر اعمال خواهد شد:

الف- شخص موضوع درخواست استرداد در قلمرو عضو درخواست شونده باشد.

ب- جرم کیفری که برای آن درخواست استرداد، انجام شده طبق قوانین داخلی هر دو طرف درخواست کننده و درخواست شونده قابل مجازات باشد.

پ- مجازات جرم مورد نظر بیشترین مدت زندان، یا انواع دیگر محرومیت از آزادی، دست کم به مدت چهار سال یا مجازات شدیدتر دیگر یا مدت کمتری بر اساس توافق اعضای ذی ربط به موجب پیمان های دو و چند جانبه یا سایر موافقتنامه های بین المللی باشد.

۲- هر کدام از جرائم کیفری که این ماده در مورد آنها اعمال می گردد، در هر پیمان استرداد مزبور بین اعضاء جزء جرائم قابل استرداد شناخته خواهد شد. اعضاء تعهد می کنند این جرائم را در هر پیمان استردادی که بین آنها منعقد می شود بگنجانند.

۳- چنانچه عضوی که استرداد را مشروط بر وجود یک پیمان می داند درخواستی را برای استرداد از عضو دیگری دریافت کند که با آن هیچ پیمان استردادی منعقد نکرده است می تواند این تشریفات (پروتکل) را پایه ای برای استرداد در رابطه با جرائم کیفری تلقی کند که این ماده در مورد آنها اعمال می شود.

۴- اعضائی که استرداد را مشروط به وجود پیمان نمی کنند، جرائم کیفری که این ماده در مورد آنها اعمال می شود را به عنوان جرائم قابل استرداد بین خود به رسمیت خواهند شناخت.

۵- استرداد منوط به رعایت شرایط پیش بینی شده در قوانین داخلی عضو درخواست شونده یا پیمان های استرداد قابل اعمال، از جمله، و به ویژه شرایط مربوط به حداقل مجازات مقرر برای استرداد و دلایلی خواهد بود که عضو درخواست شونده با استناد به آنها می تواند از استرداد خودداری کند.

۶- اعضاء با رعایت قوانین داخلی خود، خواهند کوشید که تشریفات استرداد را تسریع کنند و الزامات ناظر بر تأمین ادله مرتبط با آن را در مورد تمامی جرائم کیفری که این ماده در مورد آنها اعمال می شود، ساده نمایند.

۷- عضوی که متهم مورد ادعاء در قلمرو آن حضور دارد، چنانچه صرفاً به این دلیل که شخص مزبور یکی از اتباع آن است برای جرمی که این ماده در مورد آن اعمال می شود مسترد نکند، بنا به درخواست عضو درخواست کننده استرداد، متعهد خواهد شد پرونده را بدون تأخیر غیرموجه، برای پیگرد به مقامهای صلاحیت دار خود تسلیم کند. مقامهای مزبور، به همان روشی تصمیم خواهند گرفت و جریان های رسیدگی خود را انجام خواهند داد که در مورد جرمهای مشابه به موجب قوانین داخلی آن عضو عمل می کنند. به منظور حصول اطمینان از کارایی پیگرد مزبور به ویژه در جنبه های مربوط به آیین دادرسی و تأمین دلیل با یکدیگر همکاری خواهند کرد.

۸- چنانچه یک عضو به موجب قانون داخلی خود تنها در صورتی مجاز به استرداد یا به گونه دیگری، تسلیم یکی از اتباع خود باشد که آن شخص برای گذراندن محکومیت صادره در نتیجه محاکمه یا جریان رسیدگی که به موجب آن استرداد یا تسلیم شخص مزبور صورت گرفته، به آن عضو بازگردانده شود و آن عضو و عضو درخواست کننده استرداد با این گزینه و با سایر شرایطی موافقت کنند که ممکن است مناسب بدانند، این استرداد یا تسلیم مشروط برای ادای تعهد مندرج در بند (۷) کافی خواهد بود.

۹- چنانچه استردادی که به منظور اجرای حکم درخواست شده باشد بدین علت که شخص مورد نظر از اتباع عضو درخواست شونده است، رد شود، عضو درخواست شونده چنانچه قانون داخلی آن اجازه دهد و طبق الزامات قانون مزبور، بنابه درخواست عضو درخواست کننده اجرای حکم صادره طبق قانون داخلی عضو درخواست کننده یا اجرای باقی مانده آن را بررسی خواهد نمود.

۱۰- هر شخصی که رسیدگی های قضائی مرتبط با هر یک از جرائم کیفری موضوع این ماده در مورد وی اعمال می شود، از رفتار منصفانه در تمام مراحل جریان رسیدگی از جمله بهره مندی از تمام حقوق و تضمین های پیش بینی شده

در قوانین داخلی عضوی که وی در قلمروی آن حضور دارد، برخوردار خواهد شد.

۱۱- هیچ یک از مفاد این تشریفات (پروتکل) به گونه‌ای تفسیر نخواهد شد که عضو درخواست‌شونده را ملزم به استرداد کند، چنانچه با دلایل محکم بر این باور باشد که درخواست به منظور پیگرد یا مجازات شخصی به دلیل جنسیت، نژاد، مذهب، ملیت، یا قومیت یا عقاید سیاسی وی صورت گرفته است یا رعایت درخواست موجب آسیب دیدن موقعیت آن شخص به هر یک از دلایل فوق می‌شود.

۱۲- اعضاء نمی‌توانند صرفاً به این دلیل که جرم متضمن مسائل مالی نیز هست، درخواست استرداد را رد کنند.

۱۳- عضو درخواست‌شونده پیش از رد درخواست استرداد، در صورت اقتضاء، به منظور فراهم آوردن فرصت کافی برای عضو درخواست‌کننده برای طرح نظرات و ارائه اطلاعات مربوط به ادعای خود، با عضو درخواست‌کننده مشورت خواهد کرد.

۱۴- اعضاء خواهند کوشید به منظور اجراء یا ارتقای کارایی استرداد، موافقتنامه‌ها یا ترتیبات دو یا چندجانبه را منعقد کنند. چنانچه اعضاء به یک پیمان یا موافقتنامه بین‌دولتی موجود متعهد باشند، مفاد مربوط آن پیمان یا موافقتنامه بین‌دولتی اعمال خواهد شد مگر آنکه اعضاء توافق کنند که بندهای (۱) تا (۱۳) را به جای آن اعمال نمایند.

ماده ۳۱

اقداماتی جهت تضمین استرداد

۱- عضو درخواست‌شونده با رعایت قوانین داخلی و پیمان‌های استرداد مجرمان خود، چنانچه بنا به درخواست عضو درخواست‌کننده قانع شود که شرایط فوریت دارد و ایجاب می‌کند، می‌تواند شخصی که استرداد وی مورد نظر است و در قلمروی آن حضور دارد، بازداشت نماید یا سایر اقدامات مناسب را جهت تضمین حضور وی در جریان رسیدگی استرداد اتخاذ نماید.

۲- اقداماتی که طبق بند (۱) اتخاذ شده‌اند، طبق قوانین ملی، در صورت اقتضاء و بدون تأخیر به آگاهی عضو درخواست‌کننده خواهد رسید.

۳- اشخاصی که در مورد آنها اقداماتی طبق بند(۱) اتخاذ می‌شود، دارای حقوق زیر هستند:

الف- تماس فوری با نزدیک‌ترین نماینده دولتی که آن شخص تبعه آن است یا در صورت بدون تابعیت بودن آن شخص، دولتی که آن شخص به‌طور معمول در آن اقامت دارد، و

ب- ملاقات با نماینده آن دولت

بخش ششم- گزارش دهی

ماده ۳۲

گزارش دهی و تبادل اطلاعات

۱- هر عضو، گزارش‌های دوره‌ای خود در مورد اجرای این تشریفات (پروتکل) را از طریق دبیرخانه کنوانسیون به اجلاس اعضاء تسلیم خواهد نمود.

۲- قالب و محتوای این گزارش‌ها توسط اجلاس اعضاء تعیین خواهد شد. این گزارش‌ها بخشی از ابزار گزارش‌دهی منظم کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات خواهد بود.

۳- محتوای گزارش‌های دوره‌ای موضوع بند (۱)، از جمله با توجه به موارد زیر تعیین خواهد شد:

الف- اطلاعات درباره اقدامات قانونی، اجرایی، اداری یا دیگر اقداماتی که برای اجرای این تشریفات(پروتکل) اتخاذ شده است.

ب- در صورت اقتضاء، اطلاعات مرتبط با هرگونه محدودیت یا موانع مواجه شده در اجرای این تشریفات(پروتکل) و اقدامات صورت گرفته جهت مرتفع نمودن آنها

پ- در صورت اقتضاء، اطلاعات مرتبط با کمکهای مالی و فنی که در ارتباط با فعالیت‌های مربوط به ریشه‌کنی تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی ارائه، دریافت یا درخواست شده است؛ و

ت- اطلاعات مشخص شده در ماده (۲۰) در مواردی که اطلاعات مربوط، به عنوان بخشی از سازوکار گزارش‌دهی فرآهمایی(کنفرانس) اعضاء پیش از این گردآوری شده باشد، اجلاس اعضاء اقدام به دوباره کاری نخواهد کرد.

۴- اجلاس اعضاء طبق مواد (۳۳) و (۳۶) ترتیباتی را مدنظر قرار خواهد داد تا، به اعضاء در حال توسعه و اعضاء دارای اقتصاد در حال گذار در صورت درخواست آنها به منظور انجام تعهدات آنها به موجب این ماده کمک کند.

۵- گزارش‌دهی اطلاعات به موجب مواد فوق تابع قوانین ملی در باب محرمانه و خصوصی بودن خواهد بود. اعضاء با توافق متقابل از هرگونه اطلاعات محرمانه گزارش یا مبادله شده محافظت خواهند کرد.

بخش هفتم- ترتیبات نهادی و منابع مالی

ماده ۳۳

اجلاس اعضاء

- ۱- بدینوسیله اجلاس اعضاء تأسیس می‌شود. اولین جلسه اجلاس اعضاء توسط دبیرخانه کنوانسیون بلافاصله قبل یا بلافاصله پس از جلسه عادی بعدی فرآهمایی اعضاء متعاقب لازم‌الاجراء شدن این تشریفات (پروتکل) برگزار خواهد شد.
- ۲- پس از آن، دبیرخانه کنوانسیون جلسه‌های عادی اجلاس اعضاء را بلافاصله قبل یا پس از جلسه‌های عادی فرآهمایی اعضاء برگزار خواهد کرد.
- ۳- جلسات فوق‌العاده اجلاس اعضاء در دیگر اوقات هنگامی که اجلاس اعضاء آن را ضروری تشخیص دهد یا به درخواست هر عضو برگزار خواهد شد مشروط بر اینکه ظرف شش ماه پس از آنکه درخواست به دبیرخانه کنوانسیون تحویل شد، دست کم یک سوم اعضاء از آن حمایت کنند.
- ۴- آیین کار و قواعد مالی فرآهمایی اعضاء کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات، با اعمال تغییرات لازم، در مورد اجلاس اعضاء نیز اعمال می‌شود، مگر آنکه اجلاس اعضاء تصمیم دیگری اتخاذ کند.
- ۵- اجلاس اعضاء به طور منظم اجرای تشریفات (پروتکل) را بازمینی خواهد کرد و جهت افزایش کارآمدی اجرای تشریفات (پروتکل) تصمیم‌های لازم را خواهد گرفت.

۶- اجلاس اعضاء درباره میزان و سازوکار کمک‌های داوطلبانه اعضاء به تشریفات (پروتکل) برای آغاز به کار آن و نیز منابع ممکن دیگر برای اجرای آن تصمیم خواهد گرفت.

۷- اجلاس اعضاء در هر جلسه عادی به اتفاق آراء بودجه و نقشه کاری برای دوره مالی تا جلسه عادی بعد را تصویب خواهد کرد که این مصوبات متمایز از مصوبات بودجه و نقشه کاری کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات خواهد بود.

ماده ۳۴

دبیرخانه

۱- دبیرخانه کنوانسیون، دبیرخانه این تشریفات (پروتکل) خواهد بود.
۲- وظایف دبیرخانه کنوانسیون در مورد نقش آن به عنوان دبیرخانه این تشریفات (پروتکل) به شرح زیر خواهد بود:

الف- ترتیب دادن جلسات اجلاس اعضاء و کلیه ارکان فرعی و نیز گروه‌های کاری و ارکان دیگری که توسط اجلاس اعضاء تأسیس گردد و همچنین ارائه خدمات مورد نیاز آنها

ب- دریافت، تجزیه و تحلیل، ارسال و ارائه بازخورد گزارش‌های دریافتی توسط آن به موجب این تشریفات (پروتکل)، در صورت لزوم به اعضاء ذی‌ربط و اجلاس اعضاء و تسهیل تبادل اطلاعات در بین اعضاء

پ- ارائه پشتیبانی به اعضاء، به ویژه اعضاء در حال توسعه و اعضاء دارای اقتصاد در حال گذار، بنابه درخواست در گردآوری، ارسال و تبادل اطلاعات مقرر طبق مفاد این تشریفات (پروتکل) و کمک به شناسایی منابع در دسترس جهت تسهیل اجرای تعهدات به موجب این تشریفات (پروتکل)

ت- آماده کردن گزارش‌های مرتبط با فعالیت‌های موضوع این تشریفات (پروتکل) طبق راهنمایی‌های اجلاس اعضاء و برای ارائه به اجلاس مزبور

ث- حصول اطمینان از هماهنگی لازم با سازمان‌های صلاحیتدار بین‌المللی و منطقه‌ای بین دولتی و دیگر نهادها، طبق راهنمایی‌های اجلاس اعضاء

ج- انجام ترتیبات اداری و قراردادی لازم جهت انجام مؤثر وظایف خود در مقام دبیرخانه این تشریفات (پروتکل)، طبق راهنمایی‌های اجلاس اعضاء

چ- دریافت و بازبینی درخواست‌های سازمان‌های بین دولتی و غیردولتی که مایل به حضور به عنوان ناظر در اجلاس اعضاء هستند به گونه‌ای که از عدم وابستگی آنها به صنعت دخانیات اطمینان حاصل شود و نیز ارائه این درخواست‌های بررسی شده جهت ملاحظه به اجلاس اعضاء

ح- انجام وظایف دبیرخانه‌ای مشخص شده در این تشریفات (پروتکل) و دیگر وظایفی که اجلاس اعضاء ممکن است تعیین کند.

ماده ۲۵

روابط بین اجلاس اعضاء و سازمان‌های بین دولتی

اجلاس اعضاء به منظور فراهم آوردن همکاری‌های فنی و مالی جهت دستیابی به هدف این تشریفات (پروتکل)، می‌تواند از سازمان‌های صلاحیتدار بین‌المللی و منطقه‌ای بین دولتی از جمله مؤسسات مالی و توسعه‌ای درخواست همکاری نماید.

ماده ۲۶

منابع مالی

- ۱- اعضاء نقش مهم منابع مالی را در نیل به هدف این تشریفات (پروتکل) به رسمیت می‌شناسند و اهمیت ماده (۲۶) کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی برای کنترل دخانیات در رسیدن به اهداف کنوانسیون را تصدیق می‌کنند.
- ۲- هر عضو، در رابطه با فعالیت‌های ملی خود که برای تحقق هدف این تشریفات (پروتکل) در نظر گرفته است، طبق طرحها، اولویت‌ها و برنامه‌های ملی خود، حمایت مالی ارائه خواهد کرد.
- ۳- اعضاء در صورت اقتضاء جهت تقویت ظرفیت اعضای در حال توسعه و اعضای دارای اقتصاد در حال گذار برای تحقق اهداف این تشریفات (پروتکل)، از مجاری دو جانبه، منطقه‌ای، زیرمنطقه‌ای و دیگر مجاری چندجانبه استفاده خواهند کرد تا منابع مالی را فراهم کنند.

۴- بدون ایجاد خدشه به ماده (۱۸)، اعضاء تشویق می‌شوند که با رعایت قوانین و سیاست‌های ملی و در موارد مقتضی هر نوع درآمد حاصله مصادره شده که ناشی از جرائم تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی باشد را جهت دستیابی به اهداف برشمرده شده در این پروتکل به کار برند.

۵- اعضائی که در سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی بین دولتی مربوط و مؤسسات مالی و توسعه‌ای نمایندگی دارند، بدون تحدید حقوق مشارکت در آن سازمان‌ها، این نهادها را به ارائه کمک مالی، برای اعضای در حال توسعه و اعضای دارای اقتصاد در حال گذار تشویق خواهند کرد تا به آنها در ایفای تعهدات خود به موجب این تشریفات (پروتکل) کمک نمایند.

۶- اعضاء موافقت می‌کنند که:

الف- جهت کمک به اعضاء برای انجام تعهدات خود به موجب این تشریفات (پروتکل)، لازم است تمام منابع بالقوه و در دسترس برای فعالیت‌های مربوط به هدف این تشریفات (پروتکل) برای منافع تمام کشورهای عضو، به‌ویژه اعضای در حال توسعه و اعضای دارای اقتصاد در حال گذار، متمرکز و مورد استفاده قرار گیرد؛ و

ب- دبیرخانه کنوانسیون، به اعضای در حال توسعه و اعضای دارای اقتصاد در حال گذار بنابه درخواست، توصیه‌های لازم درباره منابع در دسترس جهت تسهیل اجرای تعهدات آنها به موجب این تشریفات (پروتکل) را ارائه خواهد داد.

۷- اعضاء می‌توانند طبق بند (۳) ماده (۵) کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات از صنعت دخانیات بخواهند که هزینه‌های مربوط به تعهدات یک عضو برای نیل به اهداف این تشریفات (پروتکل) را متقبل شود.

۸- اعضاء با رعایت قوانین داخلی خود خواهند کوشید که اجرای تشریفات (پروتکل) را رأساً و از جمله از طریق وضع مالیات و دیگر اشکال عوارض بر فرآورده‌های دخانی تأمین مالی نمایند.

بخش هشتم - حل و فصل اختلافها

ماده ۳۷

حل و فصل اختلافها

ماده (۲۷) کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات حاکم بر حل و فصل اختلافها بین اعضاء در ارتباط با تفسیر یا کاربرد این تشریفات (پروتکل) خواهد بود.

بخش نهم - توسعه تشریفات (پروتکل)

ماده ۳۸

اصلاحات تشریفات (پروتکل)

۱- هر عضوی می تواند اصلاحاتی را برای این تشریفات (پروتکل) پیشنهاد کند.

۲- اصلاحات این تشریفات (پروتکل)، توسط اجلاس اعضاء بررسی و تصویب خواهند شد. متن اصلاحیه پیشنهادی این تشریفات (پروتکل)، حداقل شش ماه پیش از جلسه ای که در آن، متن مذکور برای تصویب پیشنهاد می گردد توسط دبیرخانه کنوانسیون برای کلیه اعضاء ارسال خواهد شد. دبیرخانه کنوانسیون اصلاحیه های پیشنهادی را برای امضاء کنندگان این تشریفات (پروتکل) و امین اسناد نیز جهت آگاهی ارسال خواهد کرد.

۳- اعضاء در رابطه با اصلاحیه های پیشنهادی این تشریفات (پروتکل)، مجدانه خواهند کوشید تا به اتفاق آراء دست یابند. اگر تمام این کوششها برای نیل به اتفاق آراء به نتیجه نرسد و توافقی حاصل نشود به عنوان آخرین راه حل، اصلاحیه مذکور از طریق اکثریت سه چهارم آراء اعضائی حاضر و رأی دهنده در جلسه به تصویب خواهد رسید. از نظر این ماده منظور از «اعضائی حاضر و رأی دهنده» اعضائی است که حضور دارند و رای مثبت یا منفی می دهند. اصلاحیه ی مصوب، توسط دبیرخانه کنوانسیون برای امین اسناد ارسال خواهد شد و وی نیز آن را برای کلیه اعضاء جهت پذیرش ارسال خواهد کرد.

۴- اسناد پذیرش اصلاحیه نزد امین اسناد تودیع خواهد شد. اصلاحیه ای که طبق بند (۳) تصویب شده باشد، برای اعضائی که آن را پذیرفته باشند، در نودمین روز پس از دریافت اسناد پذیرش دست کم دو سوم اعضاء توسط امین اسناد، لازم الاجراء خواهد شد.

۵- اصلاحیه برای هر عضو دیگر در نودمین روز پس از تاریخی لازم الاجراء خواهد شد که در آن، عضو مزبور سند پذیرش اصلاحیه گفته شده را نزد امین اسناد تودیع نماید.

ماده ۳۹

تصویب و اصلاح پیوست این تشریفات (پروتکل)

- ۱- هر عضوی می تواند پیوستی را به این تشریفات (پروتکل) پیشنهاد کند و اصلاحاتی را در مورد پیوست های این تشریفات (پروتکل) مطرح کند.
- ۲- پیوست ها، محدود به فهرست ها، فرمها و هر مورد توصیفی دیگر مربوط به مسائل شکلی، علمی، فنی یا اداری می باشد.
- ۳- پیوست های این تشریفات (پروتکل) و اصلاحیه های آن طبق تشریفات مندرج در ماده (۳۸)، پیشنهاد، تصویب، و لازم الاجراء خواهند شد.

بخش دهم - مقررات نهائی

ماده ۴۰

قیود تحدید تعهد

هیچ نوع قید تحدید تعهدی را نمی توان در مورد این تشریفات (پروتکل) در نظر گرفت.

ماده ۴۱

انصراف از عضویت

- ۱- هر عضو در هر زمان پس از گذشت دو سال از تاریخ لازم الاجراء شدن این تشریفات (پروتکل) برای آن عضو می تواند با تسلیم اطلاعیه ای مکتوب به امین اسناد از عضویت در تشریفات (پروتکل) انصراف دهد.
- ۲- چنین انصراف از عضویتی یک سال پس از دریافت اطلاعیه انصراف از عضویت توسط امین اسناد یا در تاریخ دیرتری که ممکن است در اطلاعیه انصراف از عضویت آمده باشد، نافذ خواهد شد.
- ۳- هر عضوی که از عضویت در کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات انصراف دهد، از همان تاریخ انصراف از

کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات،
منصرف از عضویت در این تشریفات (پروتکل) نیز تلقی می شود.

ماده ۴۲

حق رأی

۱- هر عضو این تشریفات (پروتکل) به جز موارد پیش بینی شده در بند (۲)،
دارای یک رأی است.

۲- سازمان های همگرایی اقتصادی منطقه ای، در موضوعاتی که در صلاحیت
آنها قرار دارد، حق رأی خود را با تعداد آرائی برابر با تعداد کشورهای عضو
خود که عضو این تشریفات (پروتکل) هستند اعمال خواهند کرد. چنانچه هر
یک از اعضای آن سازمان رأی خود را اعمال کند، سازمان حق رأی خود را
اعمال نخواهد کرد و بالعکس

ماده ۴۳

امضاء

این تشریفات (پروتکل) جهت امضای تمام اعضای کنوانسیون چهارچوب
سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات در مقر سازمان بهداشت
جهانی در ژنو از تاریخ ۱۰ تا ۱۱ ژانویه ۲۰۱۳ (۲۱ و ۲۲ دی ۱۳۹۱) و از آن
پس در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک تا ۹ ژانویه ۲۰۱۴ (۱۹/۱۰/۱۳۹۲)
باز خواهد بود.

ماده ۴۴

تنفید، پذیرش، تصویب، تأیید رسمی یا الحاق

۱- این تشریفات (پروتکل) منوط به تنفید، پذیرش، تصویب یا الحاق
کشورها و تأیید نهائی یا الحاق سازمان های همگرایی اقتصادی منطقه ای عضو
کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات
می باشد. تشریفات (پروتکل)، از روز بعد از تاریخی که تشریفات (پروتکل)
برای امضاء بسته می شود جهت الحاق مفتوح خواهد بود. اسناد تنفید، پذیرش،
تصویب، تأیید رسمی یا الحاق، نزد امین اسناد تودیع خواهد شد.

۲- هر سازمان همگرایی اقتصادی منطقه‌ای، که هیچ‌یک از اعضای آن عضو این تشریفات (پروتکل) نیستند، به عضویت این تشریفات (پروتکل) درآید، ملتزم به تمامی تعهدات به موجب این تشریفات (پروتکل) خواهد بود. در ارتباط با سازمان‌هایی که یک یا چند کشور عضو آن، در این تشریفات (پروتکل) نیز عضویت دارند، سازمان مذکور و کشورهای عضو آن در مورد مسؤلیت‌های مربوط اعضای خود در ارتباط با ایفای تعهدات خود به موجب این تشریفات (پروتکل) تصمیم خواهند گرفت. در چنین مواردی، حق اعمال حقوق موضوع این تشریفات (پروتکل)، به صورت همزمان برای سازمان مذکور و کشورهای عضو آن وجود نخواهد داشت.

۳- سازمان‌های همگرایی اقتصادی منطقه‌ای، در سند تأیید نهائی یا سند الحاق خود، حدود صلاحیت خود را در ارتباط با موضوعاتی که در این تشریفات (پروتکل) مورد حکم قرار گرفته است، اعلام خواهند نمود. سازمان‌های مذکور، هر گونه تغییر اساسی در حدود صلاحیت خود را به آگاهی امین اسناد و وی نیز به نوبه خود، مراتب را به آگاهی اعضاء خواهد رساند.

ماده ۴۵

لازم الاجراء شدن

۱- این تشریفات (پروتکل) در نودمین روز پس از تودیع چهلمین سند تنفیذ، پذیرش، تصویب، تأیید رسمی یا الحاق نزد امین اسناد، لازم الاجراء خواهد شد.

۲- این تشریفات (پروتکل) برای هر یک از اعضای کنوانسیون چهارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات که پس از انجام شرایط مندرج در بند (۱) برای لازم الاجراء شدن، این تشریفات (پروتکل) را مورد تنفیذ، پذیرش، تصویب، یا تأیید رسمی یا الحاق قرار می‌دهد، در نودمین روز پس از تاریخ تودیع سند تنفیذ، پذیرش، تصویب، الحاق یا تأیید رسمی آن، لازم الاجراء خواهد شد.

۳- از نظر این ماده، هر سندی که توسط سازمان همگرایی اقتصادی منطقه‌ای تودیع شود، به عنوان سندی اضافه بر اسناد تودیع شده توسط کشورهای عضو سازمان مذکور محسوب نخواهد شد.

شماره: ۵۲۱/۳۵۹۷۹

تاریخ: ۱۳۹۴/۵/۲۵

پست:

پست

ماده ۴۶
امین اسناد

دبیرکل سازمان ملل متحد امین اسناد این تشریفات (پروتکل) خواهد بود.

ماده ۴۷
متون معتبر

نسخه اصلی این تشریفات (پروتکل)، که متون عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیایی آن از اعتبار یکسانی برخوردارند، نزد دبیرکل سازمان ملل متحد سپرده خواهد شد.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و سه تبصره منضم به متن تشریفات (پروتکل) شامل مقدمه و چهل و هفت ماده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هجدهم مردادماه یکهزار و سیصد و نود و چهار مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

علی لاریجانی

PROTOCOL TO ELIMINATE ILLICIT TRADE IN TOBACCO PRODUCTS*Preamble**The Parties to this Protocol,*

Considering that on 21 May 2003, the Fifty-sixth World Health Assembly adopted by consensus the WHO Framework Convention on Tobacco Control, which came into force on 27 February 2005;

Recognizing that the WHO Framework Convention on Tobacco Control is one of the United Nations' most rapidly ratified treaties and a fundamental tool for attaining the objectives of the World Health Organization;

Recalling the Preamble to the Constitution of the World Health Organization, which states that the enjoyment of the highest attainable standard of health as a fundamental right of every human being without distinction of race, religion, political belief, economic or social condition;

Determined also to give priority to their right to protect public health;

Deeply concerned that the illicit trade in tobacco products is contributing to the spread of the tobacco epidemic, which is a global problem with serious consequences for public health that calls for effective, appropriate and comprehensive domestic and international responses;

Recognizing further that illicit trade in tobacco products undermines price and tax measures designed to strengthen tobacco control and thereby increases the accessibility and affordability of tobacco products;

Seriously concerned by the adverse effects that the increase in accessibility and affordability of illicitly traded tobacco products has on public health and the well-being, in particular of young people, the poor and other vulnerable groups;

Seriously concerned about the disproportionate economic and social implications of illicit trade in tobacco products on developing countries and countries with economies in transition;

Aware of the need to develop scientific, technical and institutional capacity to plan and implement appropriate national, regional and international measures to eliminate all forms of illicit trade in tobacco products;

Acknowledging that access to resources and relevant technologies is of great importance for enhancing the ability of Parties, particularly in developing countries and countries with economies in transition, to eliminate all forms of illicit trade in tobacco products;

Acknowledging also that, although free zones are established to facilitate legal trade, they have been used to facilitate the globalization of illicit trade in tobacco products, both in relation to the illicit transit of smuggled products and in the manufacture of illicit tobacco products;

دفتر هیئت دولت

Recognizing also that illicit trade in tobacco products undermines the economies of Parties and adversely affects their stability and security;

Also aware that illicit trade in tobacco products generates financial profits that are used to fund transnational criminal activity, which interferes with government objectives;

Recognizing that the illicit trade in tobacco products undermines health objectives, imposes additional strain on health systems and causes losses of revenue to the economies of the Parties;

Mindful of Article 5.3 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control in which Parties agree that in setting and implementing their public health policies with respect to tobacco control, Parties shall act to protect these policies from commercial and other vested interests of the tobacco industry in accordance with national law;

Emphasizing the need to be alert to any efforts by the tobacco industry to undermine or subvert strategies to combat illicit trade in tobacco products and the need to be informed of activities of the tobacco industry that have a negative impact on strategies to combat illicit trade in tobacco products;

Mindful of Article 6.2 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, which encourages Parties to prohibit or restrict, as appropriate, sales to and/or importation by international travellers of tax- and duty-free tobacco products;

Recognizing in addition that tobacco and tobacco products in international transit and transshipment find a channel for illicit trade;

Taking into account that effective action to prevent and combat illicit trade in tobacco products requires a comprehensive international approach to, and close cooperation on, all aspects of illicit trade, including, as appropriate, illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment;

Recalling and emphasizing the importance of other relevant international agreements such as the United Nations Convention against Transnational Organized Crime, the United Nations Convention against Corruption and the United Nations Convention against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances and the obligation that Parties to these Conventions have to apply, as appropriate, the relevant provisions of these Conventions to illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment and *encouraging* those Parties that have not yet become Parties to these agreements to consider doing so;

Recognizing the need to build enhanced cooperation between the Convention Secretariat of the WHO Framework Convention on Tobacco Control and the United Nations Office on Drugs and Crime, the World Customs Organization and other bodies, as appropriate;

Recalling Article 15 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, in which Parties recognize, *inter alia*, that the elimination of all forms of illicit trade in tobacco products, including smuggling and illicit manufacturing, is an essential component of tobacco control;

Considering that this Protocol does not seek to address issues concerning intellectual property rights; and

دفتر هیئت دولت

Convinced that supplementing the WHO Framework Convention on Tobacco Control by a comprehensive protocol will be a powerful, effective means to counter illicit trade in tobacco products and its grave consequences,

Hereby agree as follows:

PART I: INTRODUCTION

Article 1

Use of terms

1. "Brokering" means acting as an agent for others, as in negotiating contracts, purchases, or sales in return for a fee or commission.
2. "Cigarette" means a roll of cut tobacco for smoking, enclosed in cigarette paper. This excludes specific regional products such as bidis, ang hoon, or other similar products which can be wrapped in paper or leaves. For the purpose of Article 8, "cigarette" also includes fine cut "roll your own" tobacco for the purposes of making a cigarette.
3. "Confiscation", which includes forfeiture where applicable, means the permanent deprivation of property by order of a court or other competent authority.
4. "Controlled delivery" means the technique of allowing illicit or suspect consignments to pass out of, through or into the territory of one or more States, with the knowledge and under the supervision of their competent authorities, with a view to the investigation of an offence and the identification of persons involved in the commission of the offence.
5. "Free zone" means a part of the territory of a Party where any goods introduced are generally regarded, in so far as import duties and taxes are concerned, as being outside the Customs territory.
6. "Illicit trade" means any practice or conduct prohibited by law and which relates to production, shipment, receipt, possession, distribution, sale or purchase, including any practice or conduct intended to facilitate such activity.
7. "Licence" means permission from a competent authority following submission of the requisite application or other documentation to the competent authority.
8. (a) "Manufacturing equipment" means machinery which is designed, or adapted, to be used solely for the manufacture of tobacco products and is integral to the manufacturing process.¹
(b) "Any part thereof" in the context of manufacturing equipment means any identifiable part which is unique to manufacturing equipment used in the manufacture of tobacco products.

¹ Parties may include reference to the Harmonized Commodity Description and Coding System of the World Customs Organization for this purpose, wherever applicable.

دفتر عیبت دولت

9. "Party" means, unless the context indicates otherwise, a Party to this Protocol.
10. "Personal data" means any information relating to an identified or identifiable natural person.
11. "Regional economic integration organization" means an organization that is composed of several sovereign states, and to which its Member States have transferred competence over a range of matters, including the authority to make decisions binding on its Member States in respect of those matters.¹
12. The "supply chain" covers the manufacture of tobacco products and manufacturing equipment; and import or export of tobacco products and manufacturing equipment; and may be extended, where relevant, to one or more of the following activities when so decided by a Party:
- (a) retailing of tobacco products;
  - (b) growing of tobacco, except for traditional small-scale growers, farmers and producers;
  - (c) transporting commercial quantities of tobacco products or manufacturing equipment; and
  - (d) wholesaling, brokering, warehousing or distribution of tobacco and tobacco products or manufacturing equipment.
13. "Tobacco products" means products entirely or partly made of the leaf tobacco as raw material, which are manufactured to be used for smoking, sucking, chewing or snuffing.
14. "Tracking and tracing" means systematic monitoring and re-creation by competent authorities or any other person acting on their behalf of the route or movement taken by items through the supply chain, as outlined in Article 8.

Article 2

Relationship between this Protocol and other agreements and legal instruments

1. The provisions of the WHO Framework Convention on Tobacco Control that apply to its protocols shall apply to this Protocol.
2. Parties that have entered into the types of agreements mentioned in Article 2 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control shall communicate such agreements to the Meeting of the Parties through the Convention Secretariat.
3. Nothing in this Protocol shall affect the rights and obligations of any Party pursuant to any other international convention, treaty or international agreement in force for that Party that it deems to be more conducive to the achievement of the elimination of illicit trade in tobacco products.
4. Nothing in this Protocol shall affect other rights, obligations and responsibilities of Parties under international law, including the United Nations Convention against Transnational Organized Crime.

¹ Where appropriate, national or domestic will refer equally to regional economic integration organizations.

*Article 3**Objective*

The objective of this Protocol is to eliminate all forms of illicit trade in tobacco products, in accordance with the terms of Article 15 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

PART II: GENERAL OBLIGATIONS*Article 4**General obligations*

1. In addition to the provisions of Article 5 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, Parties shall:

- (a) adopt and implement effective measures to control or regulate the supply chain of goods covered by this Protocol in order to prevent, deter, detect, investigate and prosecute illicit trade in such goods and shall cooperate with one another to this end;
- (b) take any necessary measures in accordance with their national law to increase the effectiveness of their competent authorities and services, including customs and police responsible for preventing, deterring, detecting, investigating, prosecuting and eliminating all forms of illicit trade in goods covered by this Protocol;
- (c) adopt effective measures for facilitating or obtaining technical assistance and financial support, capacity building and international cooperation in order to achieve the objectives of this Protocol and ensure the availability to, and secure exchange with, the competent authorities of information to be exchanged under this Protocol;
- (d) cooperate closely with one another, consistent with their respective domestic legal and administrative systems, in order to enhance the effectiveness of law enforcement action to combat the unlawful conduct including criminal offences established in accordance with Article 14 of this Protocol;
- (e) cooperate and communicate, as appropriate, with relevant regional and international intergovernmental organizations in the secure¹ exchange of information covered by this Protocol in order to promote the effective implementation of this Protocol; and
- (f) within the means and resources at their disposal, cooperate to raise financial resources for the effective implementation of this Protocol through bilateral and multilateral funding mechanisms.

¹ A secure exchange of information between two parties is resistant to interception and tampering (falsification). In other words, the information exchanged between the two parties cannot be read or modified by a third party.

2. In implementing their obligations under this Protocol, Parties shall ensure the maximum possible transparency with respect to any interactions they may have with the tobacco industry.

Article 5

Protection of personal data

Parties shall protect personal data of individuals regardless of nationality or residence, subject to national law, taking into consideration international standards regarding the protection of personal data, when implementing this Protocol.

PART III: SUPPLY CHAIN CONTROL

Article 6

Licence, equivalent approval or control system

1. To achieve the objectives of the WHO Framework Convention on Tobacco Control and with a view to eliminating illicit trade in tobacco products and manufacturing equipment, each Party shall prohibit the conduct of any of the following activities by any natural or legal person except pursuant to a licence or equivalent approval (hereafter "licence") granted, or control system implemented, by a competent authority in accordance with national law:

- (a) manufacture of tobacco products and manufacturing equipment; and
- (b) import or export of tobacco products and manufacturing equipment.

2. Each Party shall endeavour to license, to the extent considered appropriate, and when the following activities are not prohibited by national law, any natural or legal person engaged in:

- (a) retailing of tobacco products;
- (b) growing of tobacco, except for traditional small-scale growers, farmers and producers;
- (c) transporting commercial quantities of tobacco products or manufacturing equipment; and
- (d) wholesaling, brokering, warehousing or distribution of tobacco and tobacco products or manufacturing equipment.

3. With a view to ensuring an effective licensing system, each Party shall:

- (a) establish or designate a competent authority or authorities to issue, renew, suspend, revoke and/or cancel licences, subject to the provisions of this Protocol, and in accordance with its national law, to conduct the activities specified in paragraph 1;
- (b) require that each application for a licence contains all the requisite information about the applicant, which should include, where applicable:

دفتر هیئت دولت

- (i) where the applicant is a natural person, information regarding his or her identity, including full name, trade name, business registration number (if any), applicable tax registration numbers (if any) and any other information to allow identification to take place;
- (ii) when the applicant is a legal person, information regarding its identity, including full legal name, trade name, business registration number, date and place of incorporation, location of corporate headquarters and principal place of business, applicable tax registration numbers, copies of articles of incorporation or equivalent documents, its corporate affiliates, names of its directors and of any designated legal representatives, including any other information to allow identification to take place;
- (iii) precise business location of the manufacturing unit(s), warehouse location and production capacity of the business run by the applicant;
- (iv) details of the tobacco products and manufacturing equipment covered by the application, such as product description, name, registered trade mark if any, design, brand, model or make and serial number of the manufacturing equipment;
- (v) description of where manufacturing equipment will be installed and used;
- (vi) documentation or a declaration regarding any criminal records;
- (vii) complete identification of the bank accounts intended to be used in the relevant transactions and other relevant payment details; and
- (viii) a description of the intended use and intended market of sale of the tobacco products, with particular attention to ensuring that tobacco product production or supply is commensurate with reasonably anticipated demand;
- (c) monitor and collect, where applicable, any licence fees that may be levied and consider using them in effective administration and enforcement of the licensing system or for public health or any other related activity in accordance with national law;
- (d) take appropriate measures to prevent, detect and investigate any irregular or fraudulent practices in the operation of the licensing system;
- (e) undertake measures such as periodic review, renewal, inspection or audit of licences where appropriate;
- (f) establish, where appropriate, a time frame for expiration of licences and subsequent requisite reapplication or updating of application information;
- (g) oblige any licensed natural or legal person to inform the competent authority in advance of any change of location of their business or any significant change in information relevant to the activities as licensed;
- (h) oblige any licensed natural or legal person to inform the competent authority, for appropriate action, of any acquisition or disposal of manufacturing equipment; and

دفتر هیئت دولت

- (i) ensure that the destruction of any such manufacturing equipment or any part thereof, shall take place under the supervision of the competent authority.
4. Each Party shall ensure that no licence shall be assigned and/or transferred without receipt from the proposed licensee of the appropriate information contained in paragraph 3, and without prior approval from the competent authority.
5. Five years following the entry into force of this Protocol, the Meeting of the Parties shall ensure at its next session that evidence-based research is conducted to ascertain whether any key inputs exist that are essential to the manufacture of tobacco products, are identifiable and can be subject to an effective control mechanism. On the basis of such research, the Meeting of the Parties shall consider appropriate action.

Article 7

Due diligence

1. Each Party shall require, consistent with its national law and the objectives of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, that all natural and legal persons engaged in the supply chain of tobacco, tobacco products and manufacturing equipment:
- (a) conduct due diligence before the commencement of and during the course of, a business relationship;
  - (b) monitor the sales to their customers to ensure that the quantities are commensurate with the demand for such products within the intended market of sale or use; and
  - (c) report to the competent authorities any evidence that the customer is engaged in activities in contravention of its obligations arising from this Protocol.
2. Due diligence pursuant to paragraph 1 shall, as appropriate, consistent with its national law and the objectives of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, include, inter alia, requirements for customer identification, such as obtaining and updating information relating to the following:
- (a) establishing that the natural or legal person holds a licence in accordance with Article 6;
  - (b) when the customer is a natural person, information regarding his or her identity, including full name, trade name, business registration number (if any), applicable tax registration numbers (if any) and verification of his or her official identification;
  - (c) when the customer is a legal person, information regarding its identity, including full name, trade name, business registration number, date and place of incorporation, location of corporate headquarters and principal place of business, applicable tax registration numbers, copies of articles of incorporation or equivalent documents, its corporate affiliates, names of its directors and any designated legal representatives, including the representatives' names and verification of their official identification;
  - (d) a description of the intended use and intended market of sale of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment; and

دفتر هیئت دولت

- (e) a description of the location where manufacturing equipment will be installed and used.
3. Due diligence pursuant to paragraph 1 may include requirements for customer identification, such as obtaining and updating information relating to the following:
- (a) documentation or a declaration regarding any criminal records; and
- (b) identification of the bank accounts intended to be used in transactions.
4. Each Party shall, on the basis of the information reported in paragraph 1(c), take all necessary measures to ensure compliance with the obligations arising from this Protocol, which may include the designation of a customer within the jurisdiction of the Party to become a blocked customer as defined by national law.

Article 8

Tracking and tracing

1. For the purposes of further securing the supply chain and to assist in the investigation of illicit trade in tobacco products, the Parties agree to establish within five years of entry into force of this Protocol a global tracking and tracing regime, comprising national and/or regional tracking and tracing systems and a global information sharing focal point located at the Convention Secretariat of the WHO Framework Convention on Tobacco Control and accessible to all Parties, enabling Parties to make enquiries and receive relevant information.
2. Each Party shall establish, in accordance with this Article, a tracking and tracing system, controlled by the Party for all tobacco products that are manufactured in or imported onto its territory taking into account their own national or regional specific needs and available best practice.
3. With a view to enabling effective tracking and tracing, each Party shall require that unique, secure and non-removable identification markings (hereafter called unique identification markings), such as codes or stamps, are affixed to or form part of all unit packets and packages and any outside packaging of cigarettes within a period of five years and other tobacco products within a period of ten years of entry into force of this Protocol for that Party.
- 4.1 Each Party shall, for purposes of paragraph 3, as part of the global tracking and tracing regime, require that the following information be available, either directly or accessible by means of a link, to assist Parties in determining the origin of tobacco products, the point of diversion where applicable, and to monitor and control the movement of tobacco products and their legal status:
- (a) date and location of manufacture;
- (b) manufacturing facility;
- (c) machine used to manufacture tobacco products;
- (d) production shift or time of manufacture;
- (e) the name, invoice, order number and payment records of the first customer who is not affiliated with the manufacturer;

دفتر هیئت دولت

- (f) the intended market of retail sale;
- (g) product description;
- (h) any warehousing and shipping;
- (i) the identity of any known subsequent purchaser; and
- (j) the intended shipment route, the shipment date, shipment destination, point of departure and consignee.

4.2 The information in subparagraphs (a), (b), (g) and where available (f) shall form part of the unique identification markings.

4.3 Where the information in subparagraph (f) is not available at the time of marking, Parties shall require the inclusion of such information in accordance with Article 15.2(a) of the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

5. Each Party shall require, within the time limits specified in this Article, that the information set out in paragraph 4 is recorded, at the time of production, or at the time of first shipment by any manufacturer or at the time of import onto its territory.

6. Each Party shall ensure that the information recorded under paragraph 5 is accessible by that Party by means of a link with the unique identification markings required under paragraphs 3 and 4.

7. Each Party shall ensure that the information recorded in accordance with paragraph 5, as well as the unique identification markings rendering such information accessible in accordance with paragraph 6 shall be included in a format established or authorized by the Party and its competent authorities.

8. Each Party shall ensure that the information recorded under paragraph 5 is accessible to the global information sharing focal point on request, subject to paragraph 9, through a standard electronic secure interface with its national and/or regional central point. The global information sharing focal point shall compile a list of the competent authorities of Parties and make the list available to all Parties.

9. Each Party or the competent authority shall:

- (a) have access to the information outlined in paragraph 4 in a timely manner by making a query to the global information sharing focal point;
- (b) request such information only where it is necessary for the purpose of detection or investigation of illicit trade in tobacco products;
- (c) not unreasonably withhold information;
- (d) answer the information requests in relation to paragraph 4, in accordance with its national law; and
- (e) protect and treat as confidential, as mutually agreed, any information that is exchanged.

10. Each Party shall require the further development and expansion of the scope of the applicable tracking and tracing system up to the point that all duties, relevant taxes, and where appropriate, other obligations have been discharged at the point of manufacture, import or release from customs or excise control.

11. Parties shall cooperate with each other and with competent international organizations, as mutually agreed, in sharing and developing best practices for tracking and tracing systems including:

(a) facilitation of the development, transfer and acquisition of improved tracking and tracing technology, including knowledge, skills, capacity and expertise;

(b) support for training and capacity-building programmes for Parties that express such a need; and

(c) further development of the technology to mark and scan unit packets and packages of tobacco products to make accessible the information listed in paragraph 4.

12. Obligations assigned to a Party shall not be performed by or delegated to the tobacco industry.

13. Each Party shall ensure that its competent authorities, in participating in the tracking and tracing regime, interact with the tobacco industry and those representing the interests of the tobacco industry only to the extent strictly necessary in the implementation of this Article.

14. Each Party may require the tobacco industry to bear any costs associated with that Party's obligations under this Article.

Article 9

Record-keeping

1. Each Party shall require, as appropriate, that all natural and legal persons engaged in the supply chain of tobacco, tobacco products and manufacturing equipment maintain complete and accurate records of all relevant transactions. Such records must allow for the full accountability of materials used in the production of their tobacco products.

2. Each Party shall, as appropriate, require persons licensed in accordance with Article 6 to provide, on request, the following information to the competent authorities:

(a) general information on market volumes, trends, forecasts and other relevant information; and

(b) the quantities of tobacco products and manufacturing equipment in the licensee's possession, custody or control kept in stock, in tax and customs warehouses under the regime of transit or transshipment or duty suspension as of the date of the request.

3. With respect to tobacco products and manufacturing equipment sold or manufactured on the territory of the Party for export, or subject to duty-suspended movement in transit or transshipment on the territory of the Party, each Party shall, as appropriate, require that persons licensed in accordance with Article 6, provide, on request, to the competent authorities in the country of departure

دفتر همیشه دولت

(electronically, where the infrastructure exists) at the time of departure from their control with the following information:

- (a) the date of shipment from the last point of physical control of the products;
- (b) the details concerning the products shipped (including brand, amount, warehouse);
- (c) the intended shipping routes and destination;
- (d) the identity of the natural or legal person(s) to whom the products are being shipped;
- (e) the mode of transportation, including the identity of the transporter;
- (f) the expected date of arrival of the shipment at the intended shipping destination; and
- (g) intended market of retail sale or use.

4. If feasible, each Party shall require that retailers and tobacco growers, except for traditional growers working on a non-commercial basis, maintain complete and accurate records of all relevant transactions in which they engage, in accordance with its national law.

5. For the purposes of implementing paragraph 1, each Party shall adopt effective legislative, executive, administrative or other measures to require that all records are:

- (a) maintained for a period of at least four years;
- (b) made available to the competent authorities; and
- (c) maintained in a format, as required by the competent authorities.

6. Each Party shall, as appropriate and subject to national law, establish a system for sharing details contained in all records kept in accordance with this Article with other Parties.

7. Parties shall endeavour to cooperate, with each other and with competent international organizations, in progressively sharing and developing improved systems for record-keeping.

Article 10

Security and preventive measures

1. Each Party shall, where appropriate, consistent with its national law and the objectives of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, require that all natural and legal persons subject to Article 6 take the necessary measures to prevent the diversion of tobacco products into illicit trade channels, including, inter alia:

- (a) reporting to the competent authorities:
  - (i) the cross-border transfer of cash in amounts stipulated in national law or of cross-border payments in kind; and

دفتر هیئت دولت

- (ii) all "suspicious transactions"; and
- (b) supplying tobacco products or manufacturing equipment only in amounts commensurate with the demand for such products within the intended market of retail sale or use.
2. Each Party shall, where appropriate, consistent with its national law and the objectives of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, require that payments for transactions carried out by natural or legal persons subject to Article 6 be allowed only in the currency and in the same amount as the invoice, and only through legal modes of payment from financial institutions located on the territory of the intended market and shall not be operated through any other alternative remittance system.
3. A Party may require that payments carried out by natural or legal persons subject to Article 6 for materials used for the manufacture of tobacco products in its jurisdiction be allowed only in the currency and in the same amount as the invoice, and only through legal modes of payment from financial institutions located on the territory of the intended market and shall not be operated through any other alternative remittance system.
4. Each Party shall ensure that any contravention of the requirements of this Article is subject to appropriate criminal, civil or administrative procedures and effective, proportionate and dissuasive sanctions including, as appropriate, suspension or cancellation of a licence.

Article 11

Sale by Internet, telecommunication or any other evolving technology

1. Each Party shall require that all legal and natural persons engaged in any transaction with regard to tobacco products through Internet-, telecommunication- or any other evolving technology-based modes of sale comply with all relevant obligations covered by this Protocol.
2. Each Party shall consider banning retail sales of tobacco products through Internet-, telecommunication- or any other evolving technology-based modes of sale.

Article 12

Free zones and international transit

1. Each Party shall, within three years of the entry into force of this Protocol for that Party, implement effective controls on all manufacturing of, and transactions in, tobacco and tobacco products, in free zones, by use of all relevant measures as provided in this Protocol.
2. In addition, the intermingling of tobacco products with non-tobacco products in a single container or any other such similar transportation unit at the time of removal from free zones shall be prohibited.
3. Each Party shall, in accordance with national law, adopt and apply control and verification measures to the international transit or transshipment, within its territory, of tobacco products and manufacturing equipment in conformity with the provisions of this Protocol in order to prevent illicit trade in such products.

دفتر هیئت دولت

Article 13*Duty free sales*

1. Each Party shall implement effective measures to subject any duty free sales to all relevant provisions of this Protocol, taking into consideration Article 6 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control.
2. No later than five years following the entry into force of this Protocol, the Meeting of the Parties shall ensure at its next session that evidence-based research is conducted to ascertain the extent of illicit trade in tobacco products related to duty free sales of such products. On the basis of such research, the Meeting of the Parties shall consider appropriate further action.

PART IV: OFFENCES**Article 14***Unlawful conduct including criminal offences*

1. Each Party shall adopt, subject to the basic principles of its domestic law, such legislative and other measures as may be necessary to establish all of the following conduct as unlawful under its domestic law:
  - (a) manufacturing, wholesaling, brokering, selling, transporting, distributing, storing, shipping, importing or exporting tobacco, tobacco products or manufacturing equipment contrary to the provisions of this Protocol;
  - (b)
    - (i) manufacturing, wholesaling, brokering, selling, transporting, distributing, storing, shipping, importing or exporting tobacco, tobacco products or manufacturing equipment without the payment of applicable duties, taxes and other levies or without bearing applicable fiscal stamps, unique identification markings, or any other required markings or labels;
    - (ii) any other acts of smuggling or attempted smuggling of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment not covered by paragraph (b)(i);
  - (c)
    - (i) any other form of illicit manufacture of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment, or tobacco packaging bearing false fiscal stamps, unique identification markings, or any other required markings or labels;
    - (ii) wholesaling, brokering, selling, transporting, distributing, storing, shipping, importing or exporting of illicitly manufactured tobacco, illicit tobacco products, products bearing false fiscal stamps and/or other required markings or labels, or illicit manufacturing equipment;
  - (d) mixing of tobacco products with non-tobacco products during progression through the supply chain, for the purpose of concealing or disguising tobacco products;

دفتر تنظیم دولت

- (e) intermingling of tobacco products with non-tobacco products in contravention of Article 12.2 of this Protocol;
- (f) using Internet-, telecommunication- or any other evolving technology-based modes of sale of tobacco products in contravention of this Protocol;
- (g) obtaining, by a person licensed in accordance with Article 6, tobacco, tobacco products or manufacturing equipment from a person who should be, but is not, licensed in accordance with Article 6;
- (h) obstructing any public officer or an authorized officer in the performance of duties relating to the prevention, deterrence, detection, investigation or elimination of illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment;
- (i) (i) making any material statement that is false, misleading or incomplete, or failing to provide any required information to any public officer or an authorized officer in the performance of duties relating to the prevention, deterrence, detection, investigation or elimination of illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment and when not contrary to the right against self incrimination;
- (ii) mis-declaring on official forms the description, quantity or value of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment or any other information specified in the protocol to:
- (a) evade the payment of applicable duties, taxes and other levies, or
- (b) prejudice any control measures for the prevention, deterrence, detection, investigation or elimination of illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment;
- (iii) failing to create or maintain records covered by this Protocol or maintaining false records; and
- (j) laundering of proceeds of unlawful conduct established as a criminal offence under paragraph 2.
2. Each Party shall, subject to the basic principles of its domestic law, determine which of the unlawful conduct set out in paragraph 1 or any other conduct related to illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment contrary to the provisions of this Protocol shall be criminal offences and adopt legislative and other measures as may be necessary to give effect to such determination.
3. Each Party shall notify the Secretariat of this Protocol which of the unlawful conduct set out in paragraphs 1 and 2 that the Party has determined to be a criminal offence in accordance with paragraph 2, and shall furnish to the Secretariat copies of its laws, or a description thereof, that give effect to paragraph 2, and of any subsequent changes to such laws.
4. In order to enhance international cooperation in combatting the criminal offences related to illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment, Parties are encouraged to review their national laws regarding money laundering, mutual legal assistance and extradition, having

regard to relevant international conventions to which they are Parties, to ensure that they are effective in the enforcement of the provisions of this Protocol.

Article 15

Liability of legal persons

1. Each Party shall adopt such measures as may be necessary, consistent with its legal principles, to establish the liability of legal persons for the unlawful conduct including criminal offences established in accordance with Article 14 of this Protocol.
2. Subject to the legal principles of each Party, the liability of legal persons may be criminal, civil or administrative.
3. Such liability shall be without prejudice to the liability of the natural persons who have engaged in the unlawful conduct or committed the criminal offences established in accordance with national laws and regulations and Article 14 of this Protocol.

Article 16

Prosecutions and sanctions

1. Each Party shall adopt such measures as may be necessary, in accordance with national law, to ensure that natural and legal persons held liable for the unlawful conduct including criminal offences established in accordance with Article 14 are subjected to effective, proportionate and dissuasive criminal or non-criminal sanctions, including monetary sanctions.
2. Each Party shall endeavour to ensure that any discretionary legal powers under its domestic law relating to the prosecution of persons for the unlawful conduct, including criminal offences established in accordance with Article 14, are exercised to maximize the effectiveness of law enforcement measures in respect of such unlawful conduct including criminal offences, and with due regard to the need to deter the commission of such unlawful conduct including offences.
3. Nothing contained in this Protocol shall affect the principle that the description of the unlawful conduct including criminal offences established in accordance with this Protocol and of the applicable legal defences or other legal principles controlling the lawfulness of conduct is reserved to the domestic law of a Party and that such unlawful conduct including criminal offences shall be prosecuted and sanctioned in accordance with that law.

Article 17

Seizure payments

Parties should, in accordance with their domestic law, consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to authorize competent authorities to levy an amount proportionate to lost taxes and duties from the producer, manufacturer, distributor, importer or exporter of seized tobacco, tobacco products and/or manufacturing equipment.

دفتر هیئت دولت

Article 18*Disposal or destruction*

All confiscated tobacco, tobacco products and manufacturing equipment shall be destroyed, using environmentally friendly methods to the greatest extent possible, or disposed of in accordance with national law.

Article 19*Special investigative techniques*

1. If permitted by the basic principles of its domestic legal system, each Party shall, within its possibilities and under the conditions prescribed by its domestic law, take the necessary measures to allow for the appropriate use of controlled delivery and, where it deems it appropriate, for the use of other special investigative techniques, such as electronic or other forms of surveillance and undercover operations, by its competent authorities on its territory for the purpose of effectively combating illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment.
2. For the purpose of investigating the criminal offences established in accordance with Article 14, Parties are encouraged to conclude, when necessary, appropriate bilateral or multilateral agreements or arrangements for using the techniques referred to in paragraph 1 in the context of cooperation at the international level.
3. In the absence of an agreement or arrangement as set forth in paragraph 2, decisions to use such special investigative techniques at the international level shall be made on a case-by-case basis and may, when necessary, take into consideration financial arrangements and understandings with respect to the exercise of jurisdiction by the Parties concerned.
4. Parties recognize the importance of, and need for, international cooperation and assistance in this area and shall cooperate, with each other and with international organizations, in developing capacity to achieve the goals of this Article.

PART V: INTERNATIONAL COOPERATION**Article 20***General information sharing*

1. Parties shall, for the purpose of achieving the objectives of this Protocol, report, as part of the WHO Framework Convention on Tobacco Control reporting instrument relevant information, subject to domestic law, and where appropriate, inter alia, on matters such as:
  - (a) in aggregate form, details of seizures of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment, quantity, value of seizures, product descriptions, dates and places of manufacture; and taxes evaded;

دفتر هیئت دولت

- (b) import, export, transit, tax-paid and duty-free sales and quantity or value of production of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment;
  - (c) trends, concealment methods and modi operandi used in illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment; and
  - (d) any other relevant information, as agreed by the Parties.
2. Parties shall cooperate with each other and with competent international organizations to build the capacity of Parties to collect and exchange information.
3. Parties shall deem the said information to be confidential and for the use of Parties only, unless otherwise stated by the transmitting Party.

Article 21

Enforcement information sharing

1. Parties shall, subject to domestic law or any applicable international treaties, where appropriate, exchange, on their own initiative or on the request of a Party that provides due justification that such information is necessary for the purpose of detection or investigation of illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment, the following information:
- (a) records of licensing for the natural and legal persons concerned;
  - (b) information for identification, monitoring and prosecution of natural or legal persons involved in illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment;
  - (c) records of investigations and prosecutions;
  - (d) records of payment for import, export or duty-free sales of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment; and
  - (e) details of seizures of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment (including case reference information where appropriate, quantity, value of seizure, product description, entities involved, date and place of manufacture) and modi operandi (including means of transport, concealment, routing and detection).
2. Information received from Parties under this Article shall be used exclusively to meet the objectives of this Protocol. Parties may specify that such information may not be passed on without the agreement of the Party which provided the information.

Article 22

Information sharing: confidentiality and protection of information

1. Each Party shall designate the competent national authorities to which data referred to in Articles 20, 21 and 24 are supplied and notify Parties of such designation through the Convention Secretariat.

دفتر هیئت دولت

2. The exchange of information under this Protocol shall be subject to domestic law regarding confidentiality and privacy. Parties shall protect, as mutually agreed, any confidential information that is exchanged.

Article 23

Assistance and cooperation: training, technical assistance and cooperation in scientific, technical and technological matters

1. Parties shall cooperate, with each other and/or through competent international and regional organizations in providing training, technical assistance and cooperation in scientific, technical and technological matters, in order to achieve the objectives of this Protocol, as mutually agreed. Such assistance may include the transfer of expertise or appropriate technology in the areas of information gathering, law enforcement, tracking and tracing, information management, protection of personal data, interdiction, electronic surveillance, forensic analysis, mutual legal assistance and extradition.
2. Parties may, as appropriate, enter into bilateral, multilateral or any other agreements or arrangements in order to promote training, technical assistance and cooperation in scientific, technical and technological matters taking into account the needs of developing-country Parties and Parties with economies in transition.
3. Parties shall cooperate, as appropriate, to develop and research the possibilities of identifying the exact geographical origin of seized tobacco and tobacco products.

Article 24

Assistance and cooperation: investigation and prosecution of offences

1. Parties shall, in accordance with their domestic law, take all necessary measures, where appropriate, to strengthen cooperation by multilateral, regional or bilateral arrangements for the prevention, detection, investigation, prosecution and punishment of natural or legal persons engaged in illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment.
2. Each Party shall ensure that administrative, regulatory, law enforcement and other authorities dedicated to combating illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment (including, where permitted under domestic law, judicial authorities) cooperate and exchange relevant information at national and international levels within the conditions prescribed by its domestic law.

Article 25

Protection of sovereignty

1. Parties shall carry out their obligations under this Protocol in a manner consistent with the principles of sovereign equality and territorial integrity of States and that of non-intervention in the domestic affairs of other States.
2. Nothing in this Protocol entitles a Party to undertake in the territory of another State the exercise of jurisdiction and performance of functions that are reserved exclusively for the authorities of that other State by its domestic law.

دفتر هیئت دولت

*Article 26**Jurisdiction*

1. Each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the criminal offences established in accordance with Article 14 when:

- (a) the offence is committed in the territory of that Party; or
- (b) the offence is committed on board a vessel that is flying the flag of that Party or an aircraft that is registered under the laws of that Party at the time that the offence is committed.

2. Subject to Article 25, a Party may also establish its jurisdiction over any such criminal offence when:

- (a) the offence is committed against that Party;
- (b) the offence is committed by a national of that Party or a stateless person who has his or her habitual residence on its territory; or
- (c) the offence is one of those established in accordance with Article 14 and is committed outside its territory with a view to the commission of an offence established in accordance with Article 14 within its territory.

3. For the purposes of Article 30, each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the criminal offences established in accordance with Article 14 when the alleged offender is present on its territory and it does not extradite such person solely on the ground that he or she is one of its nationals.

4. Each Party may also adopt such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the criminal offences established in accordance with Article 14 when the alleged offender is present on its territory and it does not extradite him or her.

5. If a Party exercising its jurisdiction under paragraph 1 or 2 has been notified, or has otherwise learnt, that one or more other Parties are conducting an investigation, prosecution or judicial proceeding in respect of the same conduct, the competent authorities of those Parties shall, as appropriate, consult one another with a view to coordinating their actions.

6. Without prejudice to norms of general international law, this Protocol does not exclude the exercise of any criminal jurisdiction established by a Party in accordance with its domestic law.

*Article 27**Law enforcement cooperation*

1. Each Party shall adopt, consistent with their respective domestic legal and administrative systems, effective measures to:

- (a) enhance and, where necessary, establish channels of communication between the competent authorities, agencies and services in order to facilitate the secure and rapid exchange

دفتر هیئت دولت

of information concerning all aspects of the criminal offences established in accordance with Article 14;

(b) ensure effective cooperation among the competent authorities, agencies, customs, police and other law enforcement agencies;

(c) cooperate with other Parties in conducting enquiries in specific cases with respect to criminal offences established in accordance with Article 14 concerning:

(i) the identity, whereabouts and activities of persons suspected of involvement in such offences or the location of other persons concerned;

(ii) the movement of proceeds of crime or property derived from the commission of such offences; and

(iii) the movement of property, equipment or other instrumentalities used or intended for use in the commission of such offences;

(d) provide, when appropriate, necessary items or quantities of substances for analytical or investigative purposes;

(e) facilitate effective coordination among its competent authorities, agencies and services and promote the exchange of personnel and other experts, including, subject to bilateral agreements or arrangements between the Parties concerned, the posting of liaison officers;

(f) exchange relevant information with other Parties on specific means and methods used by natural or legal persons in committing such offences, including, where applicable, routes and conveyances and the use of false identities, altered or false documents or other means of concealing their activities; and

(g) exchange relevant information and coordinate administrative and other measures taken as appropriate for the purpose of early identification of the criminal offences established in accordance with Article 14.

2. With a view to giving effect to this Protocol, Parties shall consider entering into bilateral or multilateral agreements or arrangements on direct cooperation between their law enforcement agencies and, where such agreements or arrangements already exist, amending them accordingly. In the absence of such agreements or arrangements between the Parties concerned, the Parties may consider this Protocol as the basis for mutual law enforcement cooperation in respect of the offences covered by this Protocol. Whenever appropriate, Parties shall make full use of agreements or arrangements, including international or regional organizations, to enhance the cooperation between their law enforcement agencies.

3. Parties shall endeavour to cooperate within their means to respond to transnational illicit trade of tobacco products committed through the use of modern technology.

دفتر هیئت دولت

*Article 28**Mutual administrative assistance*

Consistent with their respective domestic legal and administrative systems, Parties shall provide each other, either on request or on their own initiative, with information to ensure proper application of customs and other relevant law in the prevention, detection, investigation, prosecution and combating of illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment. The Parties shall deem the said information to be confidential and for restricted use, unless otherwise stated by the transmitting Party. Such information may include:

- (a) new customs and other enforcement techniques of demonstrated effectiveness;
- (b) new trends, means or methods of engaging in illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment;
- (c) goods known to be the subject of illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment as well as details of description, packaging, transport and storage and methods used in respect of those goods;
- (d) natural or legal persons known to have committed or to be a party to an offence established in accordance with Article 14; and
- (e) any other data that would assist designated agencies in risk assessment for control and other enforcement purposes.

*Article 29**Mutual legal assistance*

1. Parties shall afford one another the widest measure of mutual legal assistance in investigations, prosecutions and judicial proceedings in relation to criminal offences established in accordance with Article 14 of this Protocol.
2. Mutual legal assistance shall be afforded to the fullest extent possible under relevant laws, treaties, agreements and arrangements of the requested Party with respect to investigations, prosecutions and judicial proceedings in relation to the offences for which legal persons may be held liable in accordance with Article 15 of this Protocol in the requesting Party.
3. Mutual legal assistance to be afforded in accordance with this Article may be requested for any of the following purposes:
  - (a) taking evidence or statements from persons;
  - (b) effecting service of judicial documents;
  - (c) executing searches and seizures, and freezing;
  - (d) examining objects and sites;

دفتر هیئت دولت

- (e) providing information, evidentiary items and expert evaluations;
- (f) providing originals or certified copies of relevant documents and records, including government, bank, financial, corporate or business records;
- (g) identifying or tracing proceeds of crime, property, instrumentalities or other things for evidentiary purposes;
- (h) facilitating the voluntary appearance of persons in the requesting Party; and
- (i) any other type of assistance that is not contrary to the domestic law of the requested Party.

4. This Article shall not affect the obligations under any other treaty, bilateral or multilateral, which governs or will govern, in whole or in part, mutual legal assistance.

5. Paragraphs 6 to 24 shall, on the basis of reciprocity, apply to requests made pursuant to this Article if the Parties in question are not bound by a treaty or intergovernmental agreement of mutual legal assistance. If the Parties are bound by such a treaty or intergovernmental agreement, the corresponding provisions of that treaty or intergovernmental agreement shall apply unless the Parties agree to apply paragraphs 6 to 24 in lieu thereof. Parties are strongly encouraged to apply these paragraphs if they facilitate cooperation.

6. Parties shall designate a central authority that shall have the responsibility and power to receive requests for mutual legal assistance and either to execute them or to transmit them to their respective competent authorities for execution. When a Party has a special region or territory with a separate system of mutual legal assistance, it may designate a distinct central authority that shall have the same function for that region or territory. Central authorities shall ensure the speedy and proper execution or transmission of the requests received. Where the central authority transmits the request to a competent authority for execution, it shall encourage the speedy and proper execution of the request by the competent authority. Each Party shall notify the Head of the Convention Secretariat at the time of accession, acceptance, approval, formal confirmation or ratification of this Protocol of the central authority designated for this purpose. Transmission of requests for mutual legal assistance and any communication related thereto shall be effected between the central authorities designated by the Parties. This requirement shall be without prejudice to the right of a Party to require that such requests and communications be addressed to it through the diplomatic channel and, in urgent circumstances, where the Parties agree, through appropriate international organizations, if possible.

7. Requests shall be made in writing or, where possible, by any means capable of producing a written record, in a language acceptable to the requested Party under conditions allowing the Party to establish authenticity. The language or languages acceptable to each Party shall be notified to the Head of the Convention Secretariat at the time of accession, acceptance, approval, formal confirmation or ratification of this Protocol. In urgent circumstances, and where agreed by the Parties, requests may be made orally, but shall be confirmed in writing forthwith.

8. A request for mutual legal assistance shall contain:

- (a) the identity of the authority making the request;

دفتر هیئت دولت

- (b) the subject matter and nature of the investigation, prosecution or judicial proceeding to which the request relates, and the name and the functions of the authority conducting such investigation, prosecution or judicial proceeding;
- (c) a summary of the relevant facts, except in respect of requests for the purpose of service of judicial documents;
- (d) a description of the assistance sought and details of any particular procedure that the requesting Party wishes to be followed;
- (e) where possible, the identity, location and nationality of any person concerned;
- (f) the purpose for which the evidence, information or action is sought; and
- (g) the provisions of the domestic law relevant to the criminal offence and the punishment therefore.

9. The requested Party may request additional information when it appears necessary for the execution of the request in accordance with its domestic law or when it can facilitate such execution.

10. A request shall be executed in accordance with the domestic law of the requested Party and, to the extent not contrary to the domestic law of the requested Party and where possible, in accordance with the procedures specified in the request.

11. The requesting Party shall not transmit or use information or evidence furnished by the requested Party for investigations, prosecutions or judicial proceedings other than those stated in the request without the prior consent of the requested Party. Nothing in this paragraph shall prevent the requesting Party from disclosing in its proceedings information or evidence that is exculpatory to an accused person. In the latter case, the requesting Party shall notify the requested Party prior to the disclosure and, if so requested, consult with the requested Party. If, in an exceptional case, advance notice is not possible, the requesting Party shall inform the requested Party of the disclosure without delay.

12. The requesting Party may require that the requested Party keep confidential the fact and substance of the request, except to the extent necessary to execute the request. If the requested Party cannot comply with the requirement of confidentiality, it shall promptly inform the requesting Party.

13. Wherever possible and consistent with fundamental principles of domestic law, when an individual is in the territory of a Party and has to be heard as a witness or expert by the judicial authorities of another Party, the first Party may, at the request of the other, permit the hearing to take place by video conference if it is not possible or desirable for the individual in question to appear in person in the territory of the requesting Party. Parties may agree that the hearing shall be conducted by a judicial authority of the requesting Party and attended by a judicial authority of the requested Party.

14. Mutual legal assistance may be refused:

- (a) if the request is not made in conformity with this Article;
- (b) if the requested Party considers that execution of the request is likely to prejudice its sovereignty, security, *ordre public* or other essential interests;

دفتر هیئت دولت

- (c) if the authorities of the requested Party would be prohibited by its domestic law from carrying out the action requested with regard to any similar offence, had it been subject to investigation, prosecution or judicial proceedings under their own jurisdiction;
- (d) where the request involves a crime where the maximum penalty in the requested Party is less than two years of imprisonment or other forms of deprivation of liberty or, if, in the judgment of the requested Party, the provision of the assistance would impose a burden on its resources that is disproportionate to the seriousness of the crime; or
- (e) if it would be contrary to the legal system of the requested Party relating to mutual legal assistance for the request to be granted.
15. Reasons shall be given for any refusal of mutual legal assistance.
16. A Party shall not decline to render mutual legal assistance under this Article on the ground of bank secrecy.
17. Parties may not refuse a request for mutual legal assistance on the sole ground that the offence is also considered to involve fiscal matters.
18. Parties may decline to render mutual legal assistance pursuant to this Article on the ground of absence of dual criminality. However, the requested Party may, when it deems appropriate, provide assistance, to the extent it decides at its discretion, irrespective of whether the conduct would constitute an offence under the domestic law of the requested Party.
19. The requested Party shall execute the request for mutual legal assistance as soon as possible and shall take as full account as possible of any deadlines suggested by the requesting Party and for which reasons are given, preferably in the request. The requested Party shall respond to reasonable requests by the requesting Party regarding progress in its handling of the request. The requesting Party shall promptly inform the requested Party when the assistance sought is no longer required.
20. Mutual legal assistance may be postponed by the requested Party on the ground that it interferes with an ongoing investigation, prosecution or judicial proceeding.
21. Before refusing a request pursuant to paragraph 14 or postponing its execution pursuant to paragraph 20, the requested Party shall consult with the requesting Party to consider whether assistance may be granted subject to such terms and conditions as it deems necessary. If the requesting Party accepts assistance subject to those conditions, it shall comply with the conditions.
22. The ordinary costs of executing a request shall be borne by the requested Party, unless otherwise agreed by the Parties concerned. If expenses of a substantial or extraordinary nature are or will be required to fulfill the request, the Parties shall consult to determine the terms and conditions under which the request will be executed as well as the manner in which the costs shall be borne.
23. In the event of a request, the requested Party:
- (a) shall provide to the requesting Party copies of government records, documents or information in its possession that under its domestic law are available to the general public; and

دفتر هیئت دولت

(b) may, at its discretion, provide to the requesting Party in whole, in part or subject to such conditions as it deems appropriate, copies of any government records, documents or information in its possession that under its domestic law are not available to the general public.

24. Parties shall consider, as may be necessary, the possibility of concluding bilateral or multilateral agreements or arrangements that would serve the purposes of, give practical effect to, or enhance the provisions of this Article.

Article 30

Extradition

1. This Article shall apply to the criminal offences established in accordance with Article 14 of this Protocol when:

(a) the person who is the subject of the request for extradition is located in the territory of the requested Party;

(b) the criminal offence for which extradition is sought is punishable under the domestic law of both the requesting Party and the requested Party; and

(c) the offence is punishable by a maximum period of imprisonment or other forms of deprivation of liberty of at least four years or by a more severe penalty or such lesser period as agreed by the Parties concerned pursuant to bilateral and multilateral treaties or other international agreements.

2. Each of the criminal offences to which this Article applies shall be deemed to be included as an extraditable offence in any extradition treaty existing between Parties. The Parties undertake to include such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be concluded between them.

3. If a Party that makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another Party with which it has no extradition treaty, it may consider this Protocol as the legal basis for extradition in respect of any criminal offence to which this Article applies.

4. Parties that do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize the criminal offences to which this Article applies as extraditable offences between themselves.

5. Extradition shall be subject to the conditions provided for by the domestic law of the requested Party or by applicable extradition treaties, including, inter alia, conditions in relation to the minimum penalty requirement for extradition and the grounds upon which the requested Party may refuse extradition.

6. Parties shall, subject to their domestic law, endeavour to expedite extradition procedures and to simplify evidentiary requirements relating thereto in respect of any criminal offences to which this Article applies.

7. A Party in whose territory an alleged offender is present, if it does not extradite such person in respect of a criminal offence to which this Article applies solely on the ground that he or she is one of its nationals, shall, at the request of the Party seeking extradition, be obliged to submit the case without undue delay to its competent authorities for the purpose of prosecution. Those authorities shall

دفتر هیئت دولت

take their decision and conduct their proceedings in the same manner as in the case of any other offence of a similar nature under the domestic law of that Party. The Parties concerned shall cooperate with each other, in particular on procedural and evidentiary aspects, to ensure the efficiency of such prosecution.

8. Whenever a Party is permitted under its domestic law to extradite or otherwise surrender one of its nationals only upon the condition that the person will be returned to that Party to serve the sentence imposed as a result of the trial or proceedings for which the extradition or surrender of the person was sought and that Party and the Party seeking the extradition of the person agree with this option and other terms that they may deem appropriate, such conditional extradition or surrender shall be sufficient to discharge the obligation set forth in paragraph 7.

9. If extradition, sought for purposes of enforcing a sentence, is refused because the person sought is a national of the requested Party, the requested Party shall, if its domestic law so permits and in conformity with the requirements of such law, upon application of the requesting Party, consider the enforcement of the sentence that has been imposed under the domestic law of the requesting Party or the remainder thereof.

10. Any person regarding whom proceedings are being carried out in connection with any of the criminal offences to which this Article applies shall be guaranteed fair treatment at all stages of the proceedings, including enjoyment of all the rights and guarantees provided by the domestic law of the Party in the territory of which that person is present.

11. Nothing in this Protocol shall be interpreted as imposing an obligation to extradite if the requested Party has substantial grounds for believing that the request has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of that person's sex, race, religion, nationality, ethnic origin or political opinions or that compliance with the request would cause prejudice to that person's position for any one of these reasons.

12. Parties may not refuse a request for extradition on the sole ground that the offence is also considered to involve fiscal matters.

13. Before refusing extradition, the requested Party shall, where appropriate, consult with the requesting Party to provide it with ample opportunity to present its opinions and to provide information relevant to its allegation.

14. Parties shall seek to conclude bilateral and multilateral agreements or arrangements to carry out or to enhance the effectiveness of extradition. Where Parties are bound by an existing treaty or intergovernmental arrangement the corresponding provisions of that treaty or intergovernmental arrangement shall apply unless the Parties agree to apply paragraph 1 to 13 in lieu thereof.

دفتر هیئت دولت

Article 31*Measures to ensure extradition*

1. Subject to its domestic law and its extradition treaties, the requested Party may, upon being satisfied that the circumstances so warrant and are urgent and at the request of the requesting Party, take a person whose extradition is sought and who is present in its territory into custody or take other appropriate measures to ensure his or her presence at extradition proceedings.
2. Measures taken in accordance with paragraph 1 shall be notified, in conformity with national law, as appropriate and without delay, to the requesting Party.
3. Any person regarding whom the measures in accordance with paragraph 1 are being taken, shall be entitled to:
  - (a) communicate without delay with the nearest appropriate representative of the State of which that person is a national or, if that person is a stateless person, the State in the territory of which that person habitually resides; and
  - (b) be visited by a representative of that State.

PART VI: REPORTING**Article 32***Reporting and exchange of information*

1. Each Party shall submit to the Meeting of the Parties, through the Convention Secretariat, periodic reports on its implementation of this Protocol.
2. The format and content of such reports shall be determined by the Meeting of the Parties. These reports shall form part of the regular WHO Framework Convention on Tobacco Control reporting instrument.
3. The content of the periodic reports referred to in paragraph 1, shall be determined having regard, inter alia, to the following:
  - (a) information on legislative, executive, administrative or other measures taken to implement this Protocol;
  - (b) information, as appropriate, on any constraints or barriers encountered in the implementation of this Protocol and on the measures taken to overcome those barriers;
  - (c) information, as appropriate, on financial and technical assistance provided, received, or requested for activities related to the elimination of illicit trade in tobacco products; and
  - (d) the information specified in Article 20.

دفتر هیئت دولت

In those cases when relevant data are already being collected as part of the Conference of the Parties reporting mechanism, the Meeting of the Parties shall not duplicate these efforts.

4. The Meeting of the Parties, pursuant to Articles 33 and 36, shall consider arrangements to assist developing-country Parties and Parties with economies in transition, at their request, in meeting their obligations under this Article.

5. The reporting of information under those Articles shall be subject to national law regarding confidentiality and privacy. Parties shall protect, as mutually agreed, any confidential information that is reported or exchanged.

PART VII: INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS AND FINANCIAL RESOURCES

Article 33

Meeting of the Parties

1. A Meeting of the Parties is hereby established. The first session of the Meeting of the Parties shall be convened by the Convention Secretariat immediately before or immediately after the next regular session of the Conference of the Parties following the entry into force of this Protocol.

2. Thereafter, regular sessions of the Meeting of the Parties shall be convened by the Convention Secretariat, immediately before or immediately after regular sessions of the Conference of the Parties.

3. Extraordinary sessions of the Meeting of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Meeting or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to them by the Convention Secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

4. The Rules of Procedure and the Financial Rules of the Conference of the Parties to the WHO Framework Convention on Tobacco Control shall apply, mutatis mutandis, to the Meeting of the Parties unless the Meeting of the Parties decides otherwise.

5. The Meeting of the Parties shall keep under regular review the implementation of the Protocol and take the decisions necessary to promote its effective implementation.

6. The Meeting of the Parties shall decide on the scale and mechanism of the voluntary assessed contributions from the Parties to the Protocol for the operation of this Protocol as well as other possible resources for its implementation.

7. At each ordinary session, the Meeting of the Parties shall by consensus adopt a budget and workplan for the financial period until the next ordinary session, which shall be distinct from the WHO Framework Convention on Tobacco Control budget and workplan.

دفتر هیئت دولت

*Article 34**Secretariat*

1. The Convention Secretariat shall be the Secretariat of this Protocol.
2. The functions of the Convention Secretariat with regard to its role as the secretariat of this Protocol shall be to:
  - (a) make arrangements for sessions of the Meeting of the Parties and any subsidiary bodies as well as working groups and other bodies established by the Meeting of the Parties and provide them with services as required;
  - (b) receive, analyse, transmit and provide feedback to Parties concerned as needed and to the Meeting of the Parties on reports received by it pursuant to this Protocol and facilitate the exchange of information among Parties;
  - (c) provide support to the Parties, particularly developing country Parties and Parties with economies in transition, on request, in the compilation, communication, and exchange of information required in accordance with the provisions of this Protocol, and assistance in the identification of available resources to facilitate implementation of the obligations under this Protocol;
  - (d) prepare reports on its activities under this Protocol under the guidance of and for submission to the Meeting of the Parties;
  - (e) ensure, under the guidance of the Meeting of the Parties, the necessary coordination with the competent international and regional intergovernmental organizations and other bodies;
  - (f) enter, under the guidance of the Meeting of the Parties, into such administrative or contractual arrangements as may be required for the effective discharge of its functions as secretariat to this Protocol;
  - (g) receive and review applications by intergovernmental and nongovernmental organizations wishing to be accredited as observers to the Meeting of the Parties, while ensuring that they are not affiliated with the tobacco industry, and present the reviewed applications to the Meeting of the Parties for its consideration; and
  - (h) perform other secretariat functions specified by this Protocol and such other functions as may be determined by the Meeting of the Parties.

*Article 35**Relations between the Meeting of the Parties and intergovernmental organizations*

In order to provide technical and financial cooperation for achieving the objective of this Protocol, the Meetings of the Parties may request the cooperation of competent international and regional intergovernmental organizations, including financial and development institutions.

دفتر هیئت دولت

Article 36*Financial resources*

1. Parties recognize the important role that financial resources play in achieving the objective of this Protocol, and acknowledge the importance of Article 26 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control in achieving the objectives of the Convention.
2. Each Party shall provide financial support in respect of its national activities intended to achieve the objective of this Protocol, in accordance with its national plans, priorities and programmes.
3. Parties shall promote, as appropriate, the utilization of bilateral, regional, subregional and other multilateral channels to provide funding for strengthening the capacity of developing-country Parties and Parties with economies in transition in order to meet the objectives of this Protocol.
4. Without prejudice to Article 18, Parties are encouraged, subject to national laws and policies and where appropriate, to use any confiscated proceeds of crime deriving from the illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment to achieve the objectives set out in this Protocol.
5. Parties represented in relevant regional and international intergovernmental organizations and financial and development institutions shall encourage these entities to provide financial assistance for developing-country Parties and for Parties with economies in transition to assist them in meeting their obligations under this Protocol, without limiting the rights of participation within these organizations.
6. Parties agree that:
  - (a) to assist Parties in meeting their obligations under this Protocol, all relevant potential and existing resources available for activities related to the objective of this Protocol should be mobilized and utilized for the benefit of all Parties, especially developing-country Parties and Parties with economies in transition; and
  - (b) the Convention Secretariat shall advise developing-country Parties and Parties with economies in transition, upon request, on available sources of funding to facilitate implementation of their obligations under this Protocol.
7. Parties may require the tobacco industry to bear any costs associated with a Party's obligations to achieve the objectives of this Protocol, in compliance with Article 5.3 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control.
8. Parties shall endeavour, subject to their domestic law, to achieve self-financing of the implementation of the Protocol including through the levying of taxes and other forms of charges on tobacco products.

دفتر هیئت دولت

PART VIII: SETTLEMENT OF DISPUTES*Article 37**Settlement of disputes*

The settlement of disputes between Parties concerning the interpretation or application of this Protocol is governed by Article 27 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

PART IX: DEVELOPMENT OF THE PROTOCOL*Article 38**Amendments to this Protocol*

1. Any Party may propose amendments to this Protocol.
2. Amendments to this Protocol shall be considered and adopted by the Meeting of the Parties. The text of any proposed amendment to this Protocol shall be communicated to the Parties by the Convention Secretariat at least six months before the session at which it is proposed for adoption. The Convention Secretariat shall also communicate proposed amendments to the signatories of this Protocol and, for information, to the Depository.
3. The Parties shall make every effort to reach agreement by consensus on any proposed amendment to this Protocol. If all efforts at consensus have been exhausted and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-quarters majority vote of the Parties present and voting at the session. For purposes of this Article, "Parties present and voting" means Parties present and casting an affirmative or negative vote. Any adopted amendment shall be communicated by the Convention Secretariat to the Depository, who shall circulate it to all Parties for acceptance.
4. Instruments of acceptance in respect of an amendment shall be deposited with the Depository. An amendment adopted in accordance with paragraph 3 shall enter into force for those Parties having accepted it on the 90th day after the date of receipt by the Depository of an instrument of acceptance by at least two thirds of the Parties.
5. The amendment shall enter into force for any other Party on the 90th day after the date on which that Party deposits with the Depository its instrument of acceptance of the said amendment.

*Article 39**Adoption and amendment of annexes to this Protocol*

1. Any Party may make proposals for an annex to this Protocol and may propose amendments to annexes to this Protocol.
2. Annexes shall be restricted to lists, forms and any other descriptive material relating to procedural, scientific, technical or administrative matters.
3. Annexes to this Protocol and amendments thereto shall be proposed, adopted and enter into force in accordance with the procedure set forth in Article 38.

دفتر هیئت دولت

PART X: FINAL PROVISIONS**Article 40****Reservations**

No reservations may be made to this Protocol.

Article 41**Withdrawal**

1. At any time after two years from the date on which this Protocol has entered into force for a Party, that Party may withdraw from the Protocol by giving written notification to the Depository.
2. Any such withdrawal shall take effect upon expiry of one year from the date of receipt by the Depository of the notification of withdrawal or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal.
3. Any Party that withdraws from the WHO Framework Convention on Tobacco Control shall also be considered as having withdrawn from this Protocol, with effect as of the date of its withdrawal from the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

Article 42**Right to vote**

1. Each Party to this Protocol shall have one vote, except as provided for in paragraph 2.
2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their Member States that are Parties to the Protocol. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its Member States exercises its right, and vice versa.

Article 43**Signature**

The Protocol shall be open for signature by all Parties to the WHO Framework Convention on Tobacco Control at World Health Organization Headquarters in Geneva from 10 to 11 January 2013, and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 9 January 2014.

Article 44**Ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession**

1. This Protocol shall be subject to ratification, acceptance, approval or accession by States and to formal confirmation or accession by regional economic integration organizations that are Party to the WHO Framework Convention on Tobacco Control. It shall be open for accession from the day after the date on which the Protocol is closed for signature. Instruments of ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession shall be deposited with the Depository.

دفتر هیئت دولت

2. Any regional economic integration organization that becomes a Party without any of its Member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Protocol. In the case of organizations one or more of whose Member States is a Party, the organization and its Member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Protocol. In such cases, the organization and the Member States shall not be entitled to exercise rights under this Protocol concurrently.

3. Regional economic integration organizations shall, in their instruments relating to formal confirmation or in their instruments of accession, declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Protocol. These organizations shall also inform the Depositary, who shall in turn inform the Parties, of any substantial modification to the extent of their competence.

Article 45

Entry into force

1. This Protocol shall enter into force on the 90th day following the date of deposit of the 40th instrument of ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession with the Depositary.

2. For each Party to the WHO Framework Convention on Tobacco Control that ratifies, accepts, approves or formally confirms this Protocol or accedes thereto after the conditions set out in paragraph 1 for entry into force have been fulfilled, this Protocol shall enter into force on the ninetieth day following the date of deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval, accession or formal confirmation.

3. For the purposes of this Article, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by States Members of that organization.

Article 46

Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of this Protocol.

Article 47

Authentic texts

The original of this Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

دفتر هیئت دولت